

Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2026. június 25.,
csütörtök

LXXVIII. évfolyam
137. (22297.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Lóháton, kerékpáron vagy telefonon is látogatható

Maros megye értékeit is népszerűsítik

Nyárádszentlászló unitárius temploma ritka kincseket őriz a mélyben

Fotó: Gligor Róbert László

A kezdeményezők szerint nagy népszerűségnek örvend a két éve indított Hívogató Románia program, amelyre már százazrek figyeltek fel. Az ország értékes látnivalói már nemcsak egy-egy adott helyszínen ismerhetők meg, a modern technológia segítségével

az érdeklődők online is gyorsan tájékozódhatnak felőlük. Az más kérdés, hogy távolról sem teljes értéktárról van szó.

Gligor Róbert László

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

A nyári hőség veszélyei

A hőmérsékleti értékek egyre gyakrabban haladják meg a 30 Celsius-fokot, ezért a felelősségteljes gazdi a saját hőségérzetének az enyhítése mellett az állatokról sem feledkezhet meg. A vidéken élő, haszonállatokat is tartó felelősségteljes gazdák számára magától értetődő a friss, tiszta víz, az árnyékos bújóhely fontossága, a házőrzőkről egyesek mégis megfelelnek.

8.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

TÁRGUMUREȘENE
29
MAROSVÁSÁRHELYI
NAPOK

25-28 IUNIE
JÚNIUS 25-28

4 locații
helyszín

ALINA EREMIA • FOLLOW THE FLOW
ȘUIE PAPAÚDE • BLAHALOUSIANA • VOLTAJ
BOSQUITO • KÖKÉNY ATTILA • OM LA LUNĂ
KERESZTES ILDIKÓ • AURA ȘOVA • IOANA IGNAT

... și mulți alții
... és még sokan mások

JÚNIUS

25

5:30 17:33
21:19 2:27

A nappal hossza: 15 óra 49 perc

CSÜTÖRTÖK

Ma **VILMOS, VIOLA, VILMA,**
holnap **JÁNOS, PÁL** napja

Az év 176. napja, hátravan 189 nap

naptár

Isten éltesse!

JÁNOS: bibliai eredetű férfinév, a héber Yohanan névből, illetve ennek latin Johannus formájából származik. Jelentése: Jahve megkegyelmezett.
PÁL: a latin eredetű Paulusból származik, amelynek jelentése: alázatos, szűkös, ritka, kicsi.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2026. június 24.

1 €	5,2461 lej
1 \$	4,6227 lej
100 Ft	1,4757 lej
1 g arany	604,7157 lej

IDŐJÁRÁS

Napos

Hőmérséklet:
max.: 32 °C
min.: 16 °C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Változik a kézipoggyász ellenőrzése a marosvásárhelyi repülőtéren

Peti András igazgató tájékoztatása szerint június 23-tól új kézipoggyász-ellenőrző rendszert vezettek be a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtéren, amely hatékonyabbá, gyorsabbá és kényelmesebbé teszi a biztonsági ellenőrzést. Ennek értelmében a nagyobb elektronikai eszközöket – például laptopokat, táblagépeket vagy fényképezőgépeket – már nem szükséges kivenni a kézipoggyászból az ellenőrzés során. A folyadékokat már nem kötelező átlátszó műanyag tasakba helyezni, közvetlenül a kézipoggyászban maradhatnak, és nem kell külön bemutatni őket az ellenőrzésnél. Megszűnt továbbá az összesen egyliteres folyadékmennyiségre vonatkozó korlátozás is, az utasok bármennyi folyadékot vihetnek magukkal, amennyiben egyetlen tartály sem haladja meg a 100 ml-es űrtartalmat.

Enyhén nőtt a munkanélküliség aránya

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség nyilvántartásában szereplő adatok szerint májusban a munkanélküliségi arány 2,81 százalék volt, így áprilishoz képest (2,79 százalék) a mutató 0,02 százalékponttal növekedett. A hónap végén az ügynökség 5832 munkanélkülit tartott nyilván, ebből 2750 volt nő. A jegyzékben szereplők közül 1099-nek folyósították a munkanélküliségélt, 4733 személy pedig nem részesült anyagi juttatásokban. A lakóhely szerinti eloszlásban 4336 munkanélküli vidékről származott, 1496 pedig városról. Korcsoport szerint a 25–29 évesek között volt a legkevesebb munkanélküli (501), míg a legtöbb a 40–49 éves korosztályban (1419). A nyilvántartott munkanélküliek legnagyobb hányadát az elemi iskolai tanulmányokkal rendelkezők teszik ki (48,61 százalék), őket követik az általános iskolát (26,37 százalék), középiskolát (10,32 százalék) és szakiskolát (9,71 százalék) végzettek. A legkisebb arány a felsőfokú (3,84 százalék), illetve posztliceális (1,15 százalék) végzettséggel rendelkezők körében van.

Júliusi próbafelvételi a MOGYTTE-n

A Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ) felvételi bizottsága július 5-én, vasárnap 10 órától a Marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem főépületében (MOGYTTE) próbafelvételeket tart azoknak, akik a vizsga előtt szeretnék megismerkedni a felvételi körülményeivel. Az általános orvosi, illetve fogorvosi szakra jelentkezők biológiából, a gyógyszerészeti szakra jelentkezők pedig kémiából próbafelvételeknek. A részvételi díj 70 lej, amit a helyszínen készpénzben lehet kifizetni. Regisztrálni a következő linken lehet: <https://forms.gle/Evr7sCEQBpW1gtq7>. A jelentkezés június 27-én éjfélkor zárul.

Hírszerkesztő: Szeredai Vivien

Látogatható a fotómúzeum

A marosvásárhelyi Marx József Fotóklub a vár Szűcsök bástyájában a Marosvásárhelyi Napokon június 25-én 18 órától megnyitja a fotómúzeumot, ahol nemcsak régi fényképeket lehet megcsodálni, hanem nagyon régi fényképezőgépeket lehet kézbe venni.

AKTUÁLIS

Pontatlan riasztás

Benedek István

Arra figyelmeztetett a napokban a jegybank kormányzójának tanácsadója, hogy a görögök sorsára juthatunk, ha nem folytatódik az államháztartás tavaly megkezdett rendbetétele. Az említett szakértő az évek során számos kemény hangú nyilatkozattal állt elő, és a lényegét tekintve ezúttal is igaza van, mondandója mégis pontosításra szorul. Nem feltétlenül a görög példával kell riogatni a hazai közvéleményt, mert 16 éve már a saját bőrünkön is tapasztaltuk egy olyan válság következményeit, amelyen felé most is haladunk.

Annyiban érthető a példalózás, hogy a pénzügyi világban a görögök számítanak a csőd színönimájának, abból kifolyólag, hogy országuk a 19. század első harmadától számított modern történelme során ötször jelentett államcsődöt hivatalosan. A 2010-es krízis során, amelyre a szakértő hivatkozik, pont nem mentek csődbe, de csak azért, mert az ország az euró-zóna tagja volt, így mentő-csomagokkal gazdaságilag lélegeztetőgépen tartották, de a komoly recessziót, az állami bérek visszavágását így sem kerülhették el.

A krízis árát a görög adófizetők törlesztették a megszorításokban és az elszálló árakban. Pontosan úgy, ahogyan nálunk is a kisember fizette meg a 2009-es

megszorítások következményeit. Az akkori válság idején nálunk 25 százalékkal vágták le az állami fizetéseket, és egy lépésből 5 százalékkal emelték meg a héát. És a lej értékének drasztikus csökkenése tömegesen vitte csődbe azokat a hiteleseket, akik a krízist megelőző években valutaalapú kölcsönt vettek fel.

Az is közös mind a két válságban, hogy az adófizetők a politikusok felelőtlenségének árát fizették meg. A görögöknél a válságban az is nagy szerepet játszott annak idején, hogy éveken keresztül kozmetikázott adatokat közöltek az államadóságról és az államháztartási deficitről, és ez visszaütött, mert amikor kiderült a valóság és a baj, akkor a befektetők bizalma is megrendült az országban. Nálunk a kétezres évek végén kirobbant világválság adta meg a kegyelemdőfést az azt megelőző kormányzati ciklus során a felelőtlen költségekkel már megroggyantott államháztartásnak. És ha a politikusok felelőtlenségéről van szó, nálunk az most is az első számú oka a bajnak. A legutóbbi parlamenti választások után felállt koalíció felvállalta, hogy rendbe teszi az előző, lényegében ugyanazokból a pártokból álló kormányzat túlköltsége miatt a tönk szélére került államháztartást. Aztán érdemi munkát nem sokat végzett, mert a két nagyobb párt az együttműködés helyett inkább egymást marta, végül májusban meg is bukott a kormány. Azóta sem volt elég sürgős összehozni egy újat, amelyiknek muszáj lesz folytatnia a reformokat. Minél tovább húzzák az időt, annál inkább fájni fog a válságkezelés. És mint minden válságban, ezúttal is mi, az adófizetők húzzuk a rövidebbet.

RENDEZVÉNYEK

Helyi termelői vásár

Június 27-én, szombaton 8 és 16 óra között lesz My Family Market helyi termelői és kézművesvásár a Gyémánt (Diamant) parkban. A látogatók a környék legjobb helyi termelőinek és kézműveseinek különféle termékeiből válogathatnak. Azok között, akik személyesen vásárolnak és feliratkoznak a tombolára, öt ajándékcsomagot sorsolnak ki.

Évadközi kamarazeneest

Június 30-án, kedden 19 órától évadközi kamarazene-estet tartanak a Kultúrpalota Kistermében. Felép a Tiberius vonósnégyes, valamint Dávid Tamás hegedűművész, illetve Nagy Krisztina és Kiss Péter zongoraművészek. Műsoron Mozart- és Brahsművek szerepelnek. Jegyek kaphatók a filharmonia jegypénztárában és online az Eventbook honlapján.

Bitter Salt Flow kiállítás

A Bitter Salt Flow egy részvételi művészeti projekt, ami a 2025-ös parajdi ökológiai katasztrófára reagál. A KopiaKollektíva alkotói az elmúlt évben dokumentáltakat vizik közönség elé június 27-én és 28-án a gyulakutai tűzoltóháznál. A hétvége folyamán lesz többek között tárlatvezetés és kerekasztal-beszélgetés az alkotókkal, illetve szabadtéri dokumentumfilmvetítés és számos workshop is. A kiállítást szombaton 18 órától nyitják meg, az esemény pedig filmvetítés-

sel zárul vasárnap 19 órától kezdődően. A részvétel ingyenes, de adományt szívesen elfogadnak. Bővebb információk és részletes program az esemény Facebook-oldalán.

Búcsúünnep Ehedén

Június 27-én, szombaton 13 órától Szent Péter és Szent Pál apostolok búcsúünnepét tartják az ehedi katolikus templomban. A szentmisét követően az egybegyűltek a helyi kultúrotthonban találkozhatnak. Az érdeklődők megtekinthetik a falu képiállítását és a világháborúban elhunytak emlékhelyét. 18 órától a székellykái néptáncsoport lép fel, azután közös éneklés és hajnalig tartó bál következik.

Ingyenes szemészeti vizsgálat Makfalván

A Makfalvi Polgármesteri Hivatal tájékoztatása szerint július 8-án, szerdán ingyenes szemészeti vizsgálatot biztosítanak a község lakosainak. Az Expressz Optikai Laboratórium munkatársai 9 és 12.30 óra között várják az érdeklődőket a polgármesteri hivatal székhelyén. A szakorvosokból álló egészségügyi csapat korszerű, nagy pontosságú diagnosztikai eszközöket használ, amelyekkel korán felismerhető a szürke- és zöldhályog, illetve személyre szabott tanácsadást nyújt progresszív és egyfókuszú szemüveg használatához. Szükség esetén orvosi receptet is felírnak. További információk és időpontfoglalás a 0731-823-687-es (Tamas Roxana) telefonszámon igényelhető.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Benedek István
LAPSZERKESZTŐ:
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálósy Piroška. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

A PSD kész vállalni a kormányzást, és elnökét javasolja miniszterelnöknek

A jelenlegi kormánykoalícióból korábban kilépő, és a Bolojan-kormány megbuktatását kezdeményező Szociáldemokrata Párt (PSD) kész vállalni a kormányzást, és Sorin Grindeanu pártelnököt javasolja miniszterelnöknek – jelentette be szerdán maga Grindeanu a politikai szervezet vezetőségének ülése után.

A PSD elnöke szerint a párt vezetőségi ülésén egyhangúlag döntöttek a kormányra lépésről és a miniszterelnök-jelölt személyéről. Sorin Grindeanu újságírói kérdésre azt is kijelentette: a legnagyobb parlamenti frakcióval rendelkező PSD nem fog olyan kormányt megszavazni, amelynek nem tagja.

A képviselőház elnöki tisztségét is betöltő Grindeanu a parlamentben tartott rövid sajtónyilatkozatában úgy fogalmazott, hogy Románia jelenlegi nehéz gazdasági helyzetére való tekintettel mielőbb egy működőképes kormányra van szükség, nem pedig egy újabb, politikai konfliktusokkal teli időszakra.

Arról is beszélt, hogy a romániai állampolgárok számára a politikai osztályba vetett bizalma jelenleg nulla, és ebben minden pártnak – így a PSD-nek is – megvan a felelőssége. Úgy fogalmazott: ideje véget vetni az egymásra mutogatásnak, és a politikai számítások helyett a románok érdekeit kell szem előtt tartani.

Közölte: a PSD csak „világos és átlátható” körülmények között tudja vállalni a kormányzást, ezért tárgyalni fog a többi Nyugat-barát parlamenti párttal egy közös megállapodásról, mely Románia rövid- és középtávú prioritásait tartalmazza.

Ezek közé sorolta az Országos Helyreállítási Terv (PNRR) projektjeinek befejezését és a SAFE-program projektjeinek megvalósítását.

„A PSD-nek teljes autonómiája lesz a kormányprogram kidolgozásában” – mondta Sorin Grindeanu, aki szerint a cél a gazdaság újraindítása és az állampolgárok bizalmának visszaszerzése.

Elmondta: a tárgyalásokat már szerdán elkezdik a párt ezzel megbízott politikusai. Arról is beszélt, hogy – amennyiben az államfő őt jelöli miniszterelnöknek – párttársai szabad kezet adtak neki csapata összeállításában.

Grindeanu szerint jelenleg kisebbségi kormány körvonalozódik, és szerinte az említett parlamenti megállapodás alkalmas arra, hogy biztosítsa az ennek beiktatásához és működtetéséhez szükséges parlamenti támogatást.

A legnagyobb parlamenti frakcióval rendelkező PSD már kedden, a Nicușor Dan államfővel folytatott egyeztetésen is jelezte az államfőnek, hogy kész vállalni a kormányzás felelősségét, ha kisebbségi kormánya megkapja a parlament felhatalmazását.

Sorin Grindeanu PSD-elnök kizárta annak lehetőségét, hogy közösen alakítsanak kormányt azzal a szélsőjobboldali Románok Egyesüléséért Szövetséggel (AUR), amellyel május elején összefogott, hogy megbuktassa az Ilie Bolojan nemzeti liberális (PNL) miniszterelnök vezette kormányt, amelyben addig a PSD is részt vett. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

A parlament épülete előtt készülnek tüntetni az oktatási szakszervezetek

A parlament épülete előtt készülnek tüntetni csütörtökön 11 órától az oktatási szakszervezetek. A Tanügyi Szabad Szakszervezetek Szövetsége (FSLI), a Spiru Haret Tanügyi Szakszervezeti Szövetség és az Alma Mater Országos Szakszervezeti Szövetség szerdai közös közleménye szerint több mint 160 ezer aláírást fognak benyújtani annak a törvénytervezetnek a támogatására, amely a 2023/198-as és a 2023/199-es tanügyi törvényt módosítaná, illetve egészítené ki. A tanügyi alkalmazottak a 2025/141-es jogszabály egyes előírásainak eltörlését kérik. Követelik többek között az osztálylétszámok csökkentését, a korábbi kötelező tanári óraszámok visszaállítását, az óraadói díjak méltányos újraszámítását, többletjuttatás folyósítását a hátrányos helyzetű térségekben tanító pedagógusoknak, valamint a kezdő tanárok nettó fizetésével megegyező ösztöndíjat a kétszakos tanárképzésben vagy tanári mesterképzésben részt vevő hallgatók számára. (Agerpres)

Átment a képviselőházon a Románia és a Moldovai Köztársaság egyesüléséről szóló törvénytervezet

Hallgatólagosan elfogadta szerdai ülésén a képviselőház a Románia és a Moldovai Köztársaság egyesüléséről szóló törvénytervezetet. A jogszabályjavaslatot az SOS Románia nyújtotta be a parlamentbe április 14-én. A jogszabályjavaslat szerint a román parlament megerősíti elkötelezettségét a helsinki EBESZ-konferencia záróokmányába foglaltak mellett, amely elismeri a határok békés, diplomáciai úton történő módosításának lehetőségét, és Románia, valamint a Moldovai Köztársaság egyesüléséről határoz. A tervezetről a szenátus szavaz döntő házként. (Agerpres)

Csaknem 4900 tanuló nem jelent meg a matematikavizsgán

A nyolcadikosok képességfelmérő vizsgájára feliratkozott több mint 148 ezer diák közül 4883 nem jelent meg szerdán a matematikából tartott írásbeli felmérőn – tájékoztatt az oktatási minisztérium. Ugyanakkor négy tanulót család vagy családi kísérlet miatt kizártak. Az országos képességfelmérő vizsgát 2956 vizsgaközpontban szervezik meg. A képességfelmérő vizsga első eredményeit július 1-jén délig teszik közzé. (Agerpres)

Alkotmányosnak ítélte az alkotmánybíróság a medveállomány ritkítására vonatkozó törvényt

Alkotmányosnak ítélte szerdán az alkotmánybíróság a medveállomány ritkítására vonatkozó törvényt.

Az RMDSZ törvénytervezete ellen emelt államfői óvást az alkotmánybíróság tagjainak többsége megalapozatlannak ítélte. A testület rövid indoklásában rámutatott: az uniós élőhelyvédelmi irányelv lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy felmentést kapjanak a védett állatok elfogására és kilövésére vonatkozó tilalom alól, és ez a barnamedve esetében is érvényesül.

Az alkotmánybíróság az államelnök kifogásaira válaszként közölte: a jogszabály tudományos adatokon alapszik, amelyek kimutatták, hogy Romániában „túlzottan nagy” a barnamedvepopuláció, így nem elegendőek a lakosság védelmét szolgáló alternatív intézkedések.

A testület az államfő azon érvelését is elutasította, miszerint a medvekérdésben a kormánynak kell eljárni, és a parlament nem hivatott erre. Rámutatott: sem az élőhelyvédelmi irányelv, sem az Európai Unió Bíróságának esetjoga nem írja elő, hogy a fajok és élőhelyek védelmére irányuló intézkedéseket kizárólag a végrehajtó hatalomnak kell szabályozni, erről a

parlament is dönthet. Az alkotmánybíróság határozata jogerős és kötelező érvényű.

Tánczos Barna RMDSZ-es szenátor, ügyvivő mezőgazdasági miniszter Facebook-oldalán üdvözölte az alkotmánybíróság döntését, rámutatva: keddi brüsszeli találkozójukon az európai környezetvédelmi biztos is megerősítette, hogy Románia alkalmazhatja az aktív medvepopuláció-szabályozást.

„Ahogy kezdettől fogva hangsúlyoztuk, a törvényben előírt beavatkozás arányos, és megfelel a faj védelmére vonatkozó előírásoknak. A megelőzési és beavatkozási kvótáknak, amelyek a tavaly lezárult genetikai populációfelmérés eredményeire alapulnak, az a céljuk, hogy megfékezzük a medvék túlszaporodását, védve az emberi életet és a mezőgazdasági tevékenységet” – fogalmazott a miniszter.

A kormány ügyvivő miniszterelnök-helyettese sajnálattal állapította meg, hogy az államfői óvás miatt két hónapig nem lehetett alkalmazni a törvény intézkedéseit. „A vadászterületek kezelőinek most kötelességük, hogy ezeket mihamarabb felelősségteljesen hajtsák végre” – írta Tánczos. (MTI)

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Egy csokorralót gyűjtöttünk ki a város-lakók panaszaiból. A másfél századdal eelőtt élt polgárok törődni látszottak a városi állapotokkal, és a beküldték észrevételeiket a sajtónak. A Székely Hírlap hűségesen közzé is tette, a városi képviselő-testület (mai szóval a tanács) és a rendőrség figyelmébe ajánlva. Például a február 9-iben azt írja egy kedves olvasó, hogy „Városi rendőrségünket – több oldalról vett fölszólalás folytán – figyelmeztetjük, hogy utcai világításunk bérlője igen takarékos, amennyiben, kivált a félreész utcaokban vagy föl sem gyújtja a lámpákat, vagy ha föl, csak is pro forma, melyek pár órai pislákolás után csöndes álomra térnek. Egy járattal-nabb utca 3 lámpáját mi magunk is több idő óta kísérjük figyelemmel, amíg a főutcza felőli lámpa teljes fénnel világít, a más kettő inkább sötétít. A városnak pedig minden lámpa 17 frtjába kerül évenként”.

Leginkább a főtér, a nagypiac állapotával elégedetlen az adófizető közönség. Az április 2-iban írják a lapnak: „Pár szó piac/a sétányunk ügyében. Pár évi vajúdas után csakugyan új kerítést kapott sétányunk, mely ha tartóssági szempontból nem is üti meg éppen a mértéket, itt nálunk, Vásárhelyt elég csinosnak nevezhető, legalább nem bosszantja többé szemünket a régi kerítés düledező, szétmállott korlátaival. Hanem véleményem szerint itt megállani nem szabad. Múlhatlan szükség: az oldalösvényeken, a korlát hosz-

szában felgyült szemetet, piszkot eltakarítani, a főjárda egyenetlenségeit még most, a nyirkosabb időszakban gondosan kitöltögetni s meghengereltetni, vagy legalább döngöltetni, hogy ne süllyedezünk, mint valami homokos Szaharában a lazán szétszórt, apró kavicssal kevert fövényben, mint tavaly. Igen kívánatos lenne továbbá a gyöngébb nem, s egyáltalában a közkenyelem kedvéért a fák alatt elhelyezett ülőpadok mindenikét háttámmal látni el. Mindössze 11 darab hát nélküli pad van, melyeknek háttámmali fölszerelése, kiegészítése úgy hiszem, alig kerülne többé 40 – 50 frtnál, mely csekély költség a sétányt élvező közönségnek igen kellemes meglepetést okozna minden bizonnyal! A 250–260 lépés hosszúságú sétánysor megvilágítása végre, – hogy most egyebeket mellőzsek, 14 szerényen pislogó lámpa mécsére van bízva. Köztudomású azonban, hogy a nyári idény rekkenő meleg napjaiban leginkább alkonyat után, az est óráiban szokta fölkeresni közönségünk a sétányt, mikor is ez árva lámpa oly halvány, kétes világot hint maga körül, hogy az bizony legszerényebb igényeinknek sem képes megfelelni. Tehát még 4 lámpát kérünk, melyeknek kiállítás és fönntartási költsége alig okozna észrevehető különbséget a város évi költségében” azaz költségvetésében.

Visszatérő panasz: „Nem tehetjük, hogy a tanács figyelmébe ne ajánljuk az elhagyatott és csaknem árasvágra jutott, úgynevezett Királykút mostani állapotát. Ugyanis a Poklos

Marosvásárhely 1870

patakán átvezető pallónak egy része letört; a még meglévő két szál gerenda is annyira rohadásnak indult, hogy a szolgálatot nem sokáig fogja kiállani, de főképp azért is kijavítandó a mostani átjárat, mivel az oly keskeny, hogy az átmenő a leesés veszélyének van kitéve, – aztán karfával sem ártana el-látni.”

A város tisztasága enyhén szólva kétes. „Egy séta M. Vásárhely főutcain: a Szentgyörgy, Szentkirály, Deák, Szentmiklós utcákon, a kenyérpiacra, az Elbáhos vezet útton át meggyőző mindenkit, hogy M. Vásárhely rendőrségének csakis a rendetlenség, a piszok, sár, kocsitolongás, bűz fenntartására van gondja és rendszeresen oda hat, hogy Vásárhelynek szagérzékeiben még el nem tom-pult közönsége ne merjen kimozdulni szobáiból. Levelezőnk alázattal kéri M. Vásárhely rendőrségét, fordítsa a piszok fenntartása körül kifejtett buzgalmat a városnak tisztába hozatalára, s ne süllyessze a székelység fővárosát Augiás istállójának állapotára.” Továbbá: „A helybeli rendőrség figyelmét kénytelenek vagyunk egy, a város közepén levő, tivornyázó barlangra hívni fel: – van ugyanis a Szentgyörgy utcában, a szökőkúttal szemben, egy úgynevezett »lebujkorcsma« mely éjjel nappal, a várososon csavargó – munkakerülő mindkét nembeli söpredéknek tanyája, a hol mindennemű lopott tárgyak rendszeren elrejtetnek, ahol éjszákának idején, a csendes polgárok nyugalmát

felrázó – botrányos civódások, és az utcára is kiterjedő verekedések csaknem mindennapiak, a nélkül, hogy vagy egy rendőri közeg bár békítőleg közbe lépne; s végre a honnan oly dögleletes, dühöd – egészséget, és életet veszélyeztetető levegő áramlik ki, hogy az embert szédülés fogja el, ha az ajtón vagy ablakokon kituduló légyen véletlenül megcsapja. Az elősoroltakat is elegendőknek hisszük arra, hogy a rendőrség ezen tivornyát, ha már annak megszüntetését, vagy legalább a város közepéről eltávolítását kieszközölni nem képes, éberebb figyelemmel kísérje.”

És amint a szép idő beköszönt, a panaszok a kényelem hiányára vetülnek: „(május 25.) Miután a sétatéri zenének az a célja, hogy a városi közönséget gyönyörködtesse, s annak a nap hősege, fáradalmi után, néhány kellemetes percet szerezzen, bátrak vagyunk fölkérni azokat, kiktől a zene idejének meghatározása függ, hogy az ne akkor legyen amikor még a hőség a kis, és éppen nem nagyon árnyas sétatéren oly nagy, s amikor a por a hazatérő csorda miatt oly kiállhatatlan, hanem legyen estve 8 órán kezdve, amikor az előbbi kellemetlenlégek sincsenek meg, s amikor szokott különben is legnagyobb része a közönségnek ott üdülést keresni; ha pedig az a kifogás, hogy akkor nem látnak a zenészek, akkor legyen szíves a város s tétessen saját kényelme és gyönyörűségére még egy pár lámpát. Az illetők minél előbbi intézkedését elvárjuk. Többen.” (Kiemelés tőlünk, S.M.)

Innentől kezdve még csak 33 évig kell várni Bernády György föllépésére.

Maros megye értékeit is népszerűsítik

(Folytatás az 1. oldalról)

A Hívogató Románia az első olyan országos kormányprogram, amely a hazai kulturális turizmust támogatja, és kevésbé ismert értékeket mutat fel a hazai és európai látogatóknak, amelyek az ország multikulturális jellegét erősítik. A 2024. május 15-én indított program tizenkét országos tematikus utat kínál, összesen 275 láttnivalót. Ezeket már nemcsak élőben, azaz az

Viszonylag jól láthatóvá tették a célpontok elérhetőségét

adott helyszínen lehet megismerni, hanem internetes úton (a www.romania-attractiva.ro weboldalon) és ingyenes mobiltelefonos applikáció segítségével is.

A román kormány a beruházási és európai projektek minisztériuma révén bocsátotta útjára ezt a programot, amely egy év alatt a második leglátogatottabb internetes platform lett 280 ezer aktív felhasználóval és 60 ezernél több letöltött alkalmazással. Kidolgozásához és elindításához az országos újraindítási és rezilienciatervből (PNRR) 36 millió lejt biztosítottak. A tizenkét útvonalon kastélyokat, erdélyi kúriákat és román bojári rezidenciákat, fatemplomokat, erőtemplomokat, várakat, római erődöket, moldovai kolostorokat, hagyományos paraszti építkezést és a Duna-delta kultúrtáját egyaránt be lehet barangolni, de nem maradt ki a sorból a hagyományos hazai konyha sem, és Szent László romániai nyomait is taglalja.

A leánymentő és vadászgató Szent László

A nagyváradi vártól indulva ezer évet barangolhatunk vissza a történelemben a kereszténységet és lovagiasságot jelképező Szent László király nyomában. Az ódon – egykor katolikus, ma már többnyire protestáns – templomok falain a vakolat- vagy mészfreskók freskótöredékeit rejtenek a szenté avatott királyhoz kötődő legendákból. A lovagkirálynak szentelt út a magyar történelem legendás fejezetét elevevén, a katolikus Európa ezredfordulós lovagi ideáljától az ötszáz

évvvel ezelőtti reformáció hozta változásokig.

A húsz láttnivalót felsorakoztató Szent László-út Bihar megyéből a szentjobb bencés apátságot, a bihari várat (ahol a fiatal herceg nevelkedett és elindult pályáján), valamint a nagyváradi várat és annak Aranytoronyát mutatja be, Kovászna megyéből a gelencei katolikus, a bibarcfalvi, a gidófalvi, a sepsibesenői, a szacsvai reformá-

érhetővé tesz egy, még mindig nem eléggé értékelt kincset. A 13. század végi szentély a nagy tatárjáráskor lerombolt, monumentális nemzeti bazilika alapjaira és egy még régebbi temetőre épült, így „magán viseli a történelem minden sebéit és szépítő szándékát, mely így temető, erődítmény és egy mélyen spirituális közösség élő szentélye is egyben”. A program ereje abban rejlik, hogy felhívja a figyelmet arra is, amit csak az elmúlt években tártak fel az ásások során. A látványos freskómaradványok mellett innen indul az Erdély-szerzte ismert Sűgér király legendája, aki a valóságban Sűgér (Sigér) Mátyás fejedelmi kincstárnok volt, sírja mindmáig ott rejtőzik a templomtorony alatt. Am a legmegrendítőbb a szinte 900 éve eltemetett anya és kisgyermek, akik a szentély padlója alatt, a régészeti feltárások szerint a föld mélyén is egymást ölelve nyugszanak.

„Ez a kulturális útvonal nemcsak Európa térképére helyezi vissza a Nyáradmente rejtett örökségét, hanem megrendítően emberközeli bepillantást enged az előttünk járó nemzedékek sorsába és lelkeségébe” – értékelte dr. Jakabházi Béla Botond lelkipásztor.

Ókori katonák nyomában

A római erődítmények útja a történelem, a régészet, a katonai stratégiák szerelmeseit vezeti végig az ókor legerősebb birodalmának hazai nyomain, só és arany, valamint ókori véderők, vallásos és civil élet maradványait követve járható be az egykori Dácia és a birodalom ezen a vidéken húzódó egykori hátszakasza. A Keleti-Kárpátok vonala mentén kiépített védelmi pontok egyike volt a nyáradmenti Mikháza helyén a 2. században épült római erődítmény, amelyben határvédelmi feladatokat ellátó segédcsapat (nem római légiósok!), a Cohors I (prima) Augusta Ituraeorum sagittariorum, azaz itúriai (a mai Libanon és Szíria területe) íjász katonai egység állomásozott itt. A Maros Megyei Múzeum régészeinek, szakembereinek az utóbbi években végzett hangsúlyos, szakszerű és kitartó munkája nyomán sokat megismerhettünk az ókori kultúrából, hadviselésből, vallásosságából, civil életből és kereskedelemről, s a mikházi lelőhely két éve az UNESCO-világörökség része lett. Ugyanakkor az országos újjáépítési és rezilienciaterv (PNRR) keretében jelentős támogatáshoz jutott a megyei önkormányzat, így néhány nappal ezelőtt egy korszerűen megépített, de mégis a kultúrtájba illeszkedő bemutatóteret avattak fel Mikházán Limespark néven.

Dr. Pánczél Szilamér Péter, a mikházi projekt felelőse lapunknak nyilatkozva úgy értékelte: nagy lehetőség az, hogy egy integrált kulturális útvonal részeként Mikháza mint kiemelt helyszín egy nagyobb beruházás hasznélvezője volt, ezért a szakember azt reméli, hogy ez hosszú távon a régió kulturális-turisztikai potenciálját erősíti, és új, izgalmas múzeológiai helyszínnel, látványossággal, élménylehetőségekkel gazdagodhatnak itt a látogatók. Azok a közösségek tudnak az ilyen helyszínekből „hasznot húzni”, amelyek meglátják ebben a lehetőséget, hajlandók erre erőforrásokat előteremteni, és van bennük kiaknázható nyitottság. Ebből a projektből nemcsak Mikháza,

Lovagkirály és QR-kód: a helyszínen is letölthető a szükséges mobiltelefonos applikáció

hanem a térség, a megye, de a nemzetközi közösség is profitálhat – értékelte dr. Pánczél Szilamér Péter.

Arra a kérdésünkre, hogy a megyénk területén ismert marosvécsi és sóvárad római lelőhelyek miért nem kerültek bele a tematikus útba, a szakember rámutatott: azokat is jelezte a megye a kezdeményezőknél, de volt egy bizonyos területi elosztottság, hogy megyénként csak egy-egy lelőhely kerüljön fel a listára, és remélhetőleg a következő években bővíteni lehet ezt a tárat.

Bor, sajt, QR-kód

A tematikus utak közül kettőn még itt-ott felbukkannak Maros megyei láttnivalók is: a kastélyok útvonalában ott találjuk az erdőszentgyörgyi Rhédey-, a geryeszegi Teleki- és a mezőzáhi Ugron-kastélyt, viszont hiányzik a sorból a marosvécsi Kemény-, a keresdi Bethlen-, a sáromberki Teleki- vagy a radnóti Kornis-Rákoszi-Bethlen-kastély, ahogy a kúriák sorából például a kelementelki is. A várak útján is csak a szászkezdői és segevári jelenik meg, a marosvásárhelyiről például említés sincs.

Egy harmadik útvonalat még találunk, s a gasztronómia, a hagyományos konyha ínycsengei terén megyénknek is szántak egy kis bemutatkozási lehetőséget. A vendégszeretet íze című leírásban azonban kissé kapkodva, szinte címszavakban, néhol ismétlődésbe bocsátkozva villantanak fel különböző „kóstolnivalókat” a megyéből, a li-

bánfalvi, mezőpaniti, nyárádszeredai és kundi sajtól a vármezői pisztrágon, kebelei és bátonsi gyümölcsleveken, a paniti fűszerpaprikán, a sóvárad fagyalton át a dicsőszentmártoni, mikesfalvi, balavásári, kelementelki, mezőszentandrászi, mezőkölpeányi borokig, a kibédi Orbán- és nyárádszentsimoni Csipán-pálinkáig.

Egy pozitívumot mindenképp ki kell emelni: a projekt megvalósítói odafigyeltek a népszerűsítésre. Amíg a gasztronómiai élvezeteknél kevésbé erős a megjelenítés (közszegénként legfennebb egy-két kihelyezett tábla), annál hangsúlyosabb ez például a mikházi római erődítmény és a nyárádszentlászlói templom esetében, ahol már kilométerekkel előtte kihelyezett útminti táblák hívják fel a figyelmet a láttnivalókra, megjelölve azok távolságát, elérhetőségét is, míg a helyszínen QR-kódos útmutatót is találunk a mobiltelefonos applikáció letöltéséhez.

A projekt egyik nagy hiányossága (hibája) viszont az, hogy a tájékoztatás teljesen egynyelvű, s nemcsak a többnyire magyarok lakta vidékeken nem jelenik meg egy magyar szó sem, hanem a hivatalos honlapon sem látni nemcsak magyar, de egyetlen idegen nyelvű elérhetőséget sem (a tartalomról már nem is beszélve). Úgy tűnik, csak a pályázat kedvéért jelent meg benne az, hogy a projekt hazai és nemzetközi turistákat szeretne elérni.

Fotók: Gligor Róbert László

SZERKESZTETTE: BODOLAI GYÖNGYI

Betegek, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (84.) Tinódi Lantos Sebestyén, a hiteles tanú

Kiss Zsuzsánna

Az önfeladásba dermedt Magyarország

A törökök Mohács után csak jó másfél évtized alatt ejtették hatalmukba a (kettős trónutódlás vitájában) sajnálatos önfeladásba dermedt Magyarország nagy részét. Ekkorra az ország részekre szakadt, a lakosság pedig a pártoskodás, a vallási villongás és az erkölcsi züllesztés lejtőjére hanyatlott. Bár költői értékei csekélyek, Tinódi históriás énekeit fontos és hiteles történeti forrásul használhatták történészek és írók, sokan még a jelenünkhöz közeledő időkben is. A *Cronica Erdély történelmét* János király halálától Fráter György meggyilkolásáig követi; leírja Egervár diadalát, Szondi György drégelyvári hősiességét, Török Bálint, Perényi Péter és Majláth István elhurcolását és fogságát, Temesvár vesztét stb. Balassi Bálint feltűnődése előtt pár pillanattal, a török elleni küzdelemre a lantos Tinódi így buzdít:

Hadba szólító ének

„Csak Istenben vitézők bíztatok, / Mert ú lészön fegyvertök, paizstok. / Sőt Istennek mind meggyovónjatok, / [...] Ellenségötöknek megbocsássatok, [...] Tuggyátok aszt sok jámbor vitézők, / Régtől fogván ez pogán terekök / Elhordoták, levágták nemzettök, / Pusztították, rablották földetök. [...] Ne futamjék senki közzületök, [...] Krisztus Jézust felkiálcsátok, / Az Szentlelköt kérjétek, hívjátok, [...]” (*Hadnagyoknak tanúság, mikor terekkel szömbé akarnak öklelni.*)

Egy hadba szólító énekben is lantosunk három különböző bibliai párhuzamot sorol fel a magyar kúzdók bátorítására: Holoferész és Judit történetét, Nabokodonozor útját Jeruzsálembé, illetve Dávid és Góliát párharcat. A vers csattanója pedig a Szolnokért vívott csatájába olvad: „Jézust, Jézust üvölcünk, ropp, csatt, katt.” (*Hadnagyoknak tanúság, mikor terekkel szömbé akarnak öklelni utolsó, 80. sora.*)

Bal kezére súlyosan megsebesülve fogott a dalnoki hivatásba

Tinódi Sebestyén szülőfalujának tisztségére két település is számot tart: a Fehér megyei, illetve a baranyai Tinód község egyaránt. Dunántúli jobbágycsalád gyermeke volt, eleinte papi pályára készült – tudott latinul. Fölserdülve Török Bálint udvarában vállalt szolgálót. A török ellen vívott csatákban 1537-ben bal kezére súlyosan meg-

Forrás: Közművelődési Magazin, 2010. január

sebesült, ekkor fogott a dalnoki hivatásba, és ekkor írta első énekét, a mitológiai tárgyú *Jazon és Médea* címűt. Miután Szolimán fogságba hurcolta Török Bálintot, hűséges udvari deákja vándorútra kényszerült. Vendégszeretettel látták mindenütt, több előkelő pártfogója akadt. Főképpen Nádasdy Tamás országbíró volt különös jóakarattal hozzá és családjához. 1553-ban I. Ferdinánd király három fiával és két leányával együtt a magyar nemesek sorába emelte az országos hírű, protestáns, de császárpárti lantos Tinódit. Nem kassai otthonában, hanem Nádasdy Tamás nádor sárvári birtokán hunyt el 1556 januárjában. A korabeli viszonyokra jellemző módon és Balassi életrajzától eltérően nem volt kapcsolódva, a lantos Tinódi Sándor nevű fia részt vett a Bekes Gáspár-féle felkelésben, és ezért Báthory István kivégeztette 1575-ben. Tinódi másik két fia elűnt, két lánya férjhez ment, özvegye kedvezményes adót fizethetett...

A sokféle részögösről

Témánk szempontjából különösen ide kívánczik Tinódi egyik ihletett éneke, *A sokféle részögösről* című. Száznolcvan sor, minden sor tizenhárom szótag 4/4/5-ös ütemfelosztással. A költemény dallama szépen követi a csipkelődő, feddő és jóra intő tartalmat (*Lantos Szabó István: Tinódi lantja, avagy hogyan hangzanak a Cronica dallamai*. Kriterion 2008, 179–197.); az ének meghallgatható akár a világhálón. Az énekszerző mester először „az jó bor” isteni eredetéről szól, a Teremtés könyvéből idéz (Ter 9:20–27). Elbeszéli, hogy a vízözön alkalmával a szőlő együtt menekült Noéval és állatseregletével, aztán az ár el-

vonulása után egy-egy magasabb szőlőhegy újra teremni kezdett. A szőlőtermést addig harapdálta egy bakkecske, hogy megvidámodott. Ezután Noé gondozta szőlőjét, sőt mi több, oroszlánnak, majomnak, disznónak és kecskének a vérével öntöztette a tőkét. Amikor aztán hordókban állt már az újbor, „Egy kedvében az jó borban Noé köpente” (hőrpinte, titokban és gyorsan elnyelt, elbeszélő múlt). Igen ám, de megrészegedett, s „szertelenül ruhájában ő elaluvék”. Amint annyi reneszánsz freskón láthatjuk, a mámorában szinte meztelenül alvó Noé „szemérme” napvilágra kerül. Noé két tisztelettudó fia, Sém és Jáfet betakargatják apjukat, de a legkisebb fiú, Kám kineveti atyját, Noé pedig megátkozta Kámot, aki Afrika népeinek az őse... (lásd pl. Benozzo Gozzoli: *Szőlőszüret és Noé részegsége*, 1469–1484, 26 db [!] freskó a pisai Camposanto falain).

A részegség válfajainak leírása

Első „borivóknak való” (majd Balassi Bálint kifejezése lesz) költeményünk középső, leghosszabb részében precíz diagnózist állít fel arról, hogy a bor mértéktelen fogyasztása mennyiféle módon rontja meg a különböző alkatú és jellemű embereket. A részegség válfajainak leírása intő figyelmeztetéssel kezdődik:

„Részögösök megércsétök ti rendötöket,

Az bor miá külömb-külobb természettöket.” (*Sokféle részögösről*, *Cronica*, 49–50.)

Tinódi a rész-egész homeopátiikus, ok-okozati megfeleltetések alapján állítja, hogy az oroszlánvérrel öntözött szőlő borától elázottak bátor és harcias részegek lesznek, a majomvérrel öntözött szőlő bora játékos kedvet szít, a disznóvérrel italt szőlő bora sárban fetregő részegséget okoz, a kecskevérrel öntözött szőlő borától pedig a részegek öklelnek, tombolnak, szökődönek. A bort egyesek nem is isszák, hanem harapják, marják, aztán gonoszul táncolnak. Aztán a szerző sorolni kezdi a részegségek válfajait. Az első fajtája a részegesnek „alázatos, békességös, / Az második csak garázdás és oly versönyös”. A harmadikféle részeges büntudatot érez, a negyedik elvész a részletekben, s valami „apróságot” kíván, az ötödféle dül, fosztogat és lop, a hatodféle hallgat, mintegy megnémul. Hetedfélek bölcselkednek a hitről, nyolcadfélek pedig az udvar intrikus cselszövői, akik szennyes és csalárd beszédükkel egy-egy egész nemesi udvart megrontanak, és mégis hangadók lehetnek, mert

addig is mások a maguk önző dolgaikba merülhetnek... A hegedűsök, lantosok a nyolcadféle részegek mellett nem jutnak szóhoz, bánatukban inniuk kell „jó kedvvel”. Tinódi szarkazmusa a felsorolás gondolatritmusában egyre fokozódik. A kilencedikféle részeges függőségében csak a bort szimatolja, a tizedik jól bírja, és virradatig iszik egyvégtében, a tizenegyedik gazdagnak képzelet magát részegen. A „tizenkettődik” elsőrangú mérgezsák: „az hájárton mindent elvisz”. A tizenharmadikféle iváskor esztét veszti, a tizennegyedik csoport ivói bujdosnak, és „Az híd mellett, hipp! az sáron általgázolnak”. A tizenötödikféle részeges négy lábra ereszkedik, „vélnéd baromnak”, a tizenhatodik borzas, mosdatlan, puhány, beesik a pincébe. A tizenhetedik addig civakodik és szidalmaz, hogy verekedés közben akár gyilkosságba is esik. A tizennyolcadik csoport részegését a hányás sem akadályozza meg a további borozásban: addig iszik, amíg „rókát szagat, száját törli, ú esméig iszik”. A tizenkilencedikféle részeges ígéretős, de csak a „hazug ageb” nevet érdemli. A huszadikféle szintén a maga szolgálatait ajánlja, de valójában nem lehet rá számítani – részeges... A nagy felmerést követően, a 120. sortól kezdődően a szerző mintegy szédelegve summázza, hogy „a bormemisziák” és „a bormegisziák” között igen képlékeny és tűnékeny a határ. Az absztinensek olykor csak fősvénységéből és képmutatásból nem isznak, miközben „az bor szaga ő fejöket ott általhatja”, és az udvarházak ravasz gazdái vendégeik italát felerészelt felvizezik. Tinódi átér a szőbbik nem szokásainak ecsetelésére: parádésan leplezi le a „nagy gyengén” élő leányok és asszonyok zugevő és zugivó természetét, és még élesebb és ijesztőbb társadalmi tablót fest az italfüggőség szörnyű következményeiről:

A szőbbik nem szokásainak bemutatása

„Az asztalnál ők sem esznek, nagy fittyel élnek,

Maga még reggel szép sölt kapant ők elnyeltek.

Ezöst kannácskát az pincébe eligazítanak,

Regtől fogva kit éfélig meg sem szarátznak,

Két rossz tálat ők zörgetnek, szöknek, tombolnak.

Sőt ők gyakran ablakokban hogy hímöt varnának,

Rejtökhelről borosedént ők előrántnak,

Egyet-kettőt akasztalnak, ők esméig isznak.

Vénasszonyok, jaj szegényök, ők is kullagnak,

Setét h[s]jerre, bort ha kapnak, eltoszogatnak,

Az leányok ha ellopják, igen kogyognak.

Utálják az jó bort az nagy tömlőjű dajkák,

Tejök jűjjon, bort ha kapnak, gyakran kortyantnak,

Az gyermekön elalusznak, néha megfojtják.” (*Sokféle részögösről*, *Cronica*, 134–147.)

Tinódi képsora jól ábrázolja, hogy az úri nők züllését szorosán követi (avagy megelőzi?) a szegény asszonyok tönkremenése, és a részegség a gyermekek életét is veszélyezteti. A dajkák isznak, hogy több tejük legyen, ittas állapotukban pedig agyonnyomják a rájuk bízott

gyermeket: William Hogarth (1687–1764) másfél évszázaddal későbbi rézmetszetein láthatunk hasonló jeleneteket, majd Petőfi *Apostolában* (1848)!

Az énekszerzők sorsát is ecseteli

Költeménye vége felé Tinódi odakölti magát is a versbe: ő maga különösen haragszik a hopmesterekre, akik a szegény énekszerzőktől sajnálják a jó bort. A szegény énekmondók gyorsan felköppentek kis borukat, de ha elzörgetve dalukat, munka közben elszunnyadnak s vétenek, olykor megbotozzák őket... A sok hangulatos közelkép után panoramikusan láthatjuk a piacot, ahol a bormérés is történik. A kofák körben ülnek szenes ládikákon: „Széken ülő sok tolvajok, lesnek piacon”. Felvizezik a bort, úgy csapják be vevőiket, és közben a háborús idő is megnyilvánul, hiszen a piacon lábatlankodó fiatalok a szénbe puskaport gyúrnak, ami felfellobban, és el-elperzseli a környéket! A kofák pedig, ha túlélnek a napot, jól berúgnak, és hazatérve családjukat éhezteszik, szomjaztatják... Közvetlenség és kívülállás, tragikum és groteszk szatíra egymást erősíti ebben a hiány- és szenvedélybetegséget ostromozó énekversben. A hiányzó erkölcsi-társadalmi biztonságot kifejező képek pedig, a vers rétegei a részeges előadva mintegy egymásba kapaszkodnak és egymásban botlanak el. Tinódi úgy búcsúzik, hogy előbb visszatér a kezdő gondolatához: a jó bor Isten ajándéka, mértéktelen fogyasztva egészségünkre válik, a nemzet életét és Isten dicséretét szolgálja. Szokásához híven, Tinódi megadja nevét és költeménye születésének helyét és idejét, végül – nagyon is lélektelien – az erkölcsi intést megtoldja a bort nem adó udvarbírak megátkozásával.

„Bátor igyunk az jó borban, jó kedvet vegyünk,

Istenünknek, nemzetünknek csak mi ne véccsünk,

Ha külömbben cselekedünk, lelünkben veszünk.

Az ki szörzé, neve Sebestyén, szoméhságába,

Nyírbátorba ezörötszáz és negyvennyolcra,

Udvarbírak bort nem adnak, vanak átkjában.” (*Sokféle részögösről*, *Cronica*, 174–180.)

A hiteles tanú

Ha nem is volt minden tekintetben elsőrendű költő, Tinódi Sebestyén hiteles tanú volt egy olyan korban, amelyben nehéz volt egészségesnek maradni. A mértéktelenség híve volt a borivásban, de a törökellenes harcra, a hitre és a nemzeti összefogásra buzdításban nem ismert mértéket. Ugyanilyen fontos volt számára a közösség szolgálata és az igazság keresése. Amint a *Cronica* előszavában írja:

„kényszerítém én magamat ez szegény eszömmel [a magyar bajvívók] gondviselésére foglalom, és ez egynéhány [h]istóriát megírom öszveszednöm, és az közösségnek kiadnom [...]; betűhíven idézzük tovább] sokat farattam, futostam, tudakoztam, sokat es költöttem. Igaz mondo iambor vitezöktől, kic ez dolgokba ielön voltanac értékösztem, sem adományert, sem baratsagert, sem félelemert hamissat be nem irtam, az mi keueset irtam igazat irtam” (<https://magyar-irodalom.elte.hu/gepesk/corpus/xvi/tincron.htm>).

Pakisztán (14.)

Hetedik túranap a Karakorum hegységben (2.)

Veress Zsombor

Fotózkodás a K2 alaptáborban

Már órák óta gyalogoltunk a Concordia tábor és a K2 alaptábor között, kimerülve közeledünk a K2 alaptáborához, amikor egy távoli moréna tetején ismerős alak körvonalai tűntek fel. Túrabotjával megfontoltan lépegetett, mintha Mózeszt láttam volna a pusztában. Mondom a túratársaknak, hogy szerintem ez Varga Csaba, és valóban ő volt. Amikor ő is felismert bennünket, játszi könnyedséggel szaladt le a sziklákra, hogy üdvözlözhessen bennünket. Ő egy-két nappal hamarabb jutott fel az alaptáborba, és egy akklimatizációs kör során már meg is járta magát az 1-es táborban. El-

A K2 alaptáborban (5100 m)

mondta, hogy azért mászott fel a moréna tetejére, mert némi térérőt próbált befogni telefonkészülékével, de nem sikerült. Azt is elmesélte, hogy a következő nap folytatja akklimatizációs mászásait, és néhány napig a 2-es táborban fog maradni. Egyéb sem kellett nekünk, nekiestünk Csabának, és úgy szétfotóztuk magunkat vele csapatosan és egyenként is, hogy már én reszteltem magam. Háttérnek keresve sem találtunk volna jobbat, hiszen a K2 lábánál voltunk. Kedves Csaba, ha valaha olvasod ezeket a sorokat, tudd, hogy nagyon büszke voltam/vagyok rád, és most is könnybe lábad a szemem, amikor azokra az arany percekre gondolok. A Jóisten legyen veled minden utadon!

Karr Gilkey titokzatos eltűnése

Mielőtt elértük volna a K2 alaptábor, ki kellett még pipálnunk egy látnivalót, és felkerestük a közelében fekvő Art Gilkey-émlékelyet, amelyet azoknak a hegymászóknak szenteltek, akik a K2-n, a Broad Peaken és a környék más csúcsain hunytak el tragikus körülmények között. Az odavezető mászás azonban az utolsó cseppnyi energiánkat is felemésztette, mert az minden eddiginél nehezebb és körülményesebb volt, annyiszor eltévedtünk a kőhalmok közt, hogy azt hittük, már meg sem találjuk. Aztán végre-valahára nyomára bukkantunk az amerikai geológusról és hegymászóról, Arthur Karr Gilkey-ről elnevezett emlékhelynek, ami nem olyan látványos, mint az, amit az Everest felé vezető ösvényen láthatunk, de azért illik erről is ejtenem néhány szót. Gilkey egy 1953-as amerikai K2-es expedíció során kapott tüdőembóliát a 3-as táborban. Expedíciótársai azonnal visszafordultak, hogy mentsék az életét, ám az ereszkedés során a hálósákbba csavart Gilkey rejtélyes körülmé-

nyek között eltűnt. Úgy vélik, hogy egy lavina sodorta el, de mások azt feltételezik, hogy azért szabadította ki magát a kötélekből, hogy megkímélje csapattársait a további kockázatoktól. Gilkey földi maradványait 1993-ban fedezték fel, amikor az kiolvadt a K2 déli oldalának tövében lévő gleccserből. Mert bizony a jég a Karakorum eme távoli szegletében is olvadozik, méghozzá nem is kis mértékben. Egyes leírások szerint 30 esztendővel korábban a sziklás kiszögellésen elhelyezett emlékművet még közvetlenül a gleccser felszínéről lehetett elérni, mi azonban már csak egy körülbelül 50 méteres kapaszkodóval juthatunk fel hozzá, mert a gleccser visszahúzódása miatt az emlékműhöz vezető kapaszkodó magasabbá vált.

hőmérséklet, a kiszámíthatatlan időjárás, a hirtelen viharok önmagukban is olyan rendkívüli veszélyeket jelentenek a mászás minden szakaszán és pillanatában, amelyeket földhözragadt, megszokott, biztonságos életkörülményeink között el sem tudunk képzelni. Arra a megállapításra jutottam, hogy az emberek nagyon nem egyformák genetikailag sem, de főleg felkészültségben. Amíg egyeseknek egy óra gyaloglás is megterhelő, addig mások szupermaratonokat futnak. Én abban hiszek, hogy bárki szinte bármit elérhet az élete során, csak a megfelelő elszántság kell, valamint a megfelelő munka. Én is mondtam volna, hogy ez a túra számomra túlságosan megerőltető, nyusziként megijedek, és maradok az álmoknál. Tapasztalataim szerint azonban a legtöbb ember már álmodni sem tud, vagy nem mer. Én még most is gyakran álmodozom, majd elszánom magam, és nekivágok.

A halálos balesetek száma nyitott

Szóval a világ második legmagasabb hegye hiába vad és kegyetlen, mégis (vagy csak azért is) vonzza a világ minden részéből ideseregülő hegymászókat. Már említettem korábban, hogy a csúcsra olasz hegymászóknak sikerült elsőként feljutni 1954-ben, mindössze egy évvel Hillary és Tenzing világra szóló Everest-csúcssikere után. Azt azonban meg kell jegyezni, hogy már korábban is volt két amerikai próbálkozás, de azok a korlátozott technikai kiépítettség miatt tragédiába torkolltak, és sajnos a halálos balesetek sorszáma nyitott, mindaddig fog növekedni, ameddig ember merészkedik a hegyre. Érdekes történelmi tény, hogy az első siker után

Meggillantjuk a K2 lábánál fekvő alaptábor

és mindeközben vért izzadva, olykor emberi tűrőképességünk határát súroltuk ahhoz, hogy feljuthassunk az alaptáborig, 5000–5100 méteres magasságig, hogyan képesek mások hónapokat nomád körülmények között tölteni, és egyáltalán hogyan képes ember még magasabba, netán a 8611 méteres csúcsra feljutni? Az a magasság összeférhetetlen nem csupán az emberi, hanem mindenféle léttel, egy olyan halálos közeg, amelyet a legtöbb ember csak pótlólagos oxigén használatával képes elviselni, azt is csak rövid ideig. És ha használ is extra oxigént, a hegy különböző nyaktörő kockázatai, mint például a jégfal-mászások, a gleccserszakadékokon való átkelések, a nagyon meredek, kitétt hegyoldalakon való kapaszkodások, a jég- és kőomlások, a -30 Celsius-foknál is alacsonyabb

több mint két évtized kellett elteljen a következő sikerig, mindaddig, ameddig egy korábbi fejezetben említett, az általunk is megismert japán Tsuneo Shigehiro és társai fel nem jutottak. Szokott ez így lenni: egy hegy csak addig érdekes, addig vonzó, ameddig szűz, vagyis ameddig meg nem hódítják. Ha már valaki feljutott, akkor egy ideig érdektelenné válik, illetve akkor kerül ismét fókuszba, ha valaki új mászóutat nyit. Mert ilyen az ember: folyton az újra, az ismeretlenre, a megszokottnál veszélyesebbre vágyik.

A vakmerő magyar

Ezen a ponton azonban azt is meg kell említenem, hogy első magyarként Suhajda Szilárd jutott fel 2019-ben, méghozzá kísérő és pótlólagos oxigén használata nélkül.

Közeledünk a K2-höz a Godwin-Austen-gleccseren

Sajnos ő már nincsen közöttünk, mert mint ismert, 2023 májusában eltűnt az Everesten, eszméletlen testét utoljára a Hillary-lépcső aljában látták.

A K2-nek statisztikailag is érdekes a mászó története. A 2025-ös szezonnal bezárólag 964-en jutottak fel a csúcsra, de amíg az 1930–2000 közötti 70 esztendőben csak 164-en, addig az utóbbi 25 évben 800-an jutottak fel, ami a 2000-es években felfejlődött kereskedelmi expedícióknak köszönhető. Kiemelkedően sikeres volt a 2022-es esztendő, amikor is 200-an jutottak fel egyetlen nyáron!

Sikerek és elhalálozások statisztikája

Ha beszélünk a sikerek statisztikájáról, meg kell említenem a halálozási arányt is, hiszen, mint említettem, ez a világ egyik legveszélyesebb, leghalálosabb hegye. Eddig összesen 92-en haltak meg, de a rossz hírben az a jó, hogy, amíg 2000 előtt 29%-os volt az elhalálozási arány, addig 2000 után ez a szám 9,5%-ra csökkent. Voltak különösen tragikus évek, mint például az 1986-os esztendő „fekete nyara”, amikor 13-an haltak meg, de emlékezetes maradt az 1995-ös katasztrófa is, amikor 7-en hunytak el. Mindenesetre ezzel a statisztikával a K2 sokkal halálosabb az Everestnél, ahol a halálozási ráta „mindössze” 2%, bár azt is hozzá kell ehhez tenni, hogy az Everest sokkal népszerűbb, nagyságrendekkel több az érdeklődő. Idén például, vagyis a 2026-os tavaszi mászó szezonban a nepáli turisztikai hivatal adatai szerint rekordszámú, összesen 1008 hegymászó jutott fel sikeresen a Mount Everest csúcsára, s még hátravan az őszi mászó szezon is.

A K2-re viszont a 2025-ös mászó szezonban mindössze 41-en jutottak fel, de sajnálatos módon meghalt egy pakisztáni hegymászó, valamint egy kínai hegymászónő, mindketten az 1-es tábor közelében kialakult lavina, illetve kőomlás következtében. A kínai hölgynek sikerült ugyan feljutnia a csúcsra, csak hát... haza már nem mehetett. Itt kell megemlékezni arról, hogy

Penitenteszek közt

Varga Csabának nem sikerült a csúcshódítás, viszont hazatérhetett a családjához épen, egészségesen. Meg kell jegyezni azt is, hogy ez már a második próbálkozása volt a 2015-ös, szintén sikertelen vállalkozása után, ám meg vagyok róla győződve, hogy nem adja fel (e sorok írásakor, 2026 májusának közepén a 8462 m-es Makalu megmászásával próbálkozik. Frissítés: sikertelenül).

Varga Csabával, háttérben a K2

A K2-nek, mint minden 8000-esnek, a halálzónája (7500-8000 métertől felfelé) a legveszélyesebb, különösen a 8200 méteren található Bottleneck (palacknyak) nevezetű hely, ahol hatalmas, bármikor lezúdulható jégtömbök alatt, 50-60 fokos dőlésszögű szakaszon kell áthaladniuk a csúcs felé törekvőknek. Azon a helyen már sokan veszítették életüket... Ők már a K2-nél is magasabban vannak...

Az alaptábor szó szerint a hegy lábánál fekszik, nagyjából 5100 méteres magasságban. Felemelő érzés volt a hegycsoda árnyékában tölteni az éjszakát. Este még sokáig csodáltuk a K2 piramisának elhalványuló megvilágítását.

A hegyen dühörgő lavinát is láthattunk, amely még a távolból is féltelmetesen hatott, már-már az volt az érzésem, hogy hozzánk is elér, és bennünket is betemet.

A nap nehézségét az is jelzi, hogy a 13 kilométernyi szakaszt 9 óra alatt teljesítettük. De mit számít? Sokáig emlékezetes marad ez a nap is.

Jót s jól három országon át

2025-től új ügyvezető igazgatója van a marosvásárhelyi székhelyű Magyar Újságírók Romániai Egyesületének (MÚRE) Szabó Éva talpraesett, tájékozott, megnyerő, a tökéletességre törekvő háromgyermekes édesanya személyében. Egyéniségét, felkészültségét három országban alakították, bővítették, és ez a folyamat tart ma is, hiszen ötödéves doktorandusz a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Ökumené Doktori Iskolájában. Ezt megelőzően az egyetem Református Tanárképző és Zeneművészeti Karán alkalmazott teológiából szerzett mesteri fokozatot.

Bodolai Gyöngyi

Pályája kezdetén Békéscsabán és Szegeden tanult. Szegedi tanárkodását az Amerikai Egyesült Államok egyik legfiatalabb nyugati parti magyar iskolájában folytatta, mellette a kaliforniai Berkeley-ben lévő Örly Múzeum a Magyar Kultúráért ügyvezető igazgatójaként, PR- és kommunikációs felelősként, művészeti és kulturális kiállítások szervezőjeként, különféle események rendezőjeként tevékenykedett 2019–2025 között. Itthon a 2008-ban alakult Erdélyi Magyar Televízió szerkesztő-műsorvezetőjeként ismertük és kedveltük meg. Ahogy beszélgetés közben mozgalmasság, érdekes pályájának egy-egy részletéről szó esik, arra kérem, hogy avasson be az elmúlt évek történéseibe.

– *Honnan indultál, hol jártál iskolába?*

– Kereskedőcsaládban nőttem fel, kisiskolásként Marosvásárhelyen a kövesdombi 15-ös számú általános iskolába jártam, gimnáziumi tanulmányaimat az Unirea (Egyesülés) középiskolában végeztem. Érettségi után 1990–'93 között a békéscsabai Kőrösi Csoma Sándor Főiskola tanító és gyógypedagógiai asszisztens szakán tanultam tovább. Tanulmányaimat a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Karán folytattam. A tanulás mellett az egyetem gyakorlóiskolájában tanítottam. Férjhez mentem, megszületett a három gyermekem, és közel húsz, Szegeden töltött év után hazajöttünk. Akkor indult az Erdélyi Magyar Televízió, és teljesült régi vágyam, hogy itthon televíziós műsorokat szerkesszek, és aktív részese legyek a közéletnek.

2008-ban híradózással kezdtem, mint mindenki a televíziónál, majd 7 órától a reggeli élő műsort vezettem. Kilencetől leforgattam, megszerkesztettem két hírszerkesztőt, ami az esti híradóra készen kellett legyen. Amikor a Hitéletet is rám bízta, szerda esténként a Híradó után azonnal élő adásban folytattam. Igen komoly megpróbáltatások sorozata jellemezte ezt az időszakot, ugyanakkor a „valamit nulláról kezdeni” kihívása és ajándéka is egyben az volt, hogy „formálod és formál téged”. Hétről hétre a 23 perces élő adásra való felkészülés velejárájaként, egy idő után egyre jobban foglalkoztatni kezdtek az er-

délyi hitéletet meghatározó mélyebb, átfogóbb értelmezési lehetőségek. Szerettem volna érteni, hogy például miért mondják egyre többen, hogy „nem járok templomba, de megvan a magam hite”. Mi váltja ki, és mi van emögött akár teológiai megközelítésben? Ez és sok más hasonló kérdésfelvetés vezetett a későbbiekben a teológiai tanulmányaimhoz. 2017-ben, amikor a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben és a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző és Zeneművészeti Karán forgattam, hihetetlen erővel hatott rám, hogy milyen lehetőségek vannak a mai fiataloknak, akik e falak között tanulhatnak. Mintha Lukács Olga dékán asszony előre látta volna a jövőt, amikor felhívta a figyelmemet kiváló mesterképzésükre. Akkor határozottan azt válaszoltam, hogy a televíziózás teljes embert kíván, és elképzelhetetlennek tartom, hogy mellette bármi másba is belefogjak. Végül mégis a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző és Zeneművészeti Karának alkalmazott teológia mesterképzésén találtam magam, amelyet 2017 és 2021 között végeztem el.

– *Mennyi ideig „tévézteél”?*

– Az Erdélyi Magyar Televízió első tíz évében, 2008 októberétől 2019 szeptemberéig két szerkesztőségben is dolgoztam. Kezdetben a hírszerkesztőségben szerkesztő-riporterként, rövid ideig felelős szerkesztőként is kipróbálhattam magam, mellette a reggeli élő adás szerkesztő-műsorvezetője is voltam. 2009-től szerdánként a Híradó

Mark Twain „társaságában”

után élő adásban a Hitélet vallási-közéleti műsorait szerkesztettem és vezettem, ami attól kezdve meghatározta az életemet. A későbbiekben aztán vasárnap délután kerültek adásba az előző hétvégén leforgott, megvágott anyagok. Mindvégig fontos volt számomra, hogy a Hitélet ne szoruljon be egy szűk kör számára készülő vallási műsor keretei közé. Hítről, közösségről és az emberi kapcsolatok erejéről szólnon, és ne csupán a mélyen vallásos emberek műsoraként határozzák meg. Azt szerettem volna, hogy eljutva azokhoz, akik talán csak véletlenül kapcsolnak oda, miközben otthon a televízió csatornáik között keresgélnek, rámutasson: a hit, az összetartozás, a szolgálat és az egymás iránti felelősség olyan értékek, amelyek mindannyiunk életét csak gazdagíthatják. A legnagyobb ajándék számomra az volt, hogy mindezt megvalósíthattam, és ehhez bizalmat, szabadságot és támogatást kaptam Szepessy Elődtől, a televízió főszerkesztőjeként, igazgatója-

ként egyaránt. Később egy második televíziós műsor, az Üzenet szerkesztésével és társ-műsorvezetésével is megbíztak, amelynek nemcsak az idősebb korosztály megszólítása, zenei kiszolgálása volt a fő profilja, hanem a hazai magyar zenei, művelődési élet népszerűsítését is szolgálta egy-egy 20–25 perces beszélgetésben, ami az erdélyi és anyaországi kultúra felé is fordított egyszerre, és ezért nagyon szerettem.

– *Hogyan jutottatok el Kaliforniába?*

– A férjem (dr. Molnár Lehel unitárius lelkész, levéltáros) sikeresen megpályázott egy egyházi ösztöndíjat, amelyhez sikerült nekem is kapcsolódnom, így egy éven át mindketten ösztöndíjjal kutathattunk, tanulhattunk. Én egy fél évig televíziós dokumentumfilm-készí-

tést a Berkeley Egyetemen, a második félévben pedig pasztorálpszichológiai tanulmányokat folytathattam, kapcsolódva az itthoni mesteri tanulmányaimhoz.

Nagyon hamar felkértek, hogy segítsék egy tervben lévő amerikai magyar múzeum tárgyainak számbavételében. 2019 januárjától elkezdtem a meglévő Zsolnay-, herendi és Fischer-porcelánok és egyéb művészeti tárgyak leltározását, amelyeket a három generáció óta Amerikában élő Örly család bocsátott a múzeum rendelkezésére. Egy év után lejárt az ösztöndíj, hazajöttünk, de közben felkértek arra, hogy segítsék beindítani a múzeumot. Elvállaltam egy kis kanyarral, hiszen 2019 ősztől újságíróként az Ohio állambeli Clevelandban töltöttem kilenc hónapot. Távoból a múzeum háttér-dokumentációját végeztem, miközben a keleti partvidék államaiban újságíróként dolgoztam.

– *Hazatérte után volt-e szándékod újra bekapcsolódnod a tévézésbe?*

– A televíziózás hosszú éveken át meghatározó része volt az életemnek, ugyanakkor idővel egyre világosabban láttam, hogy az ember életében eljön az a pillanat, amikor új prioritásokat kell kijelölnie. A képernyős munkában, természetéből adódóan, jelentős figyelmet igényel a megjelenés a felkészülés mellett, és számos olyan körülmény, ami bár a néző számára láthatatlan, elkerülhetetlen. Egy idő után azt éreztem, hogy mindez olyan energiákat és időt vesz igénybe, amelyeket más, számomra fontosabb területekre szeretnék fordítani. Az Amerikában eltöltött évek sokat segítettek abban, hogy más szempontból tekintsek a szakmai pá-

lyámra és saját szerepemre is. Megerősítettek abban, hogy az évek során megszerzett tapasztalat, tudás és hitelesség legalább olyan érték, mint a külső megjelenés. Ez a felismerés hozzájárult ahhoz, hogy el tudjam engedni a televíziózást, és nagyobb figyelmet fordítsak azokra a feladatokra, amelyek előttem álltak. Különösen a doktori tanulmányaim befejezésére, a továbbiakban kutatásokra, az egyház és média kapcsolatának témakörében.

– *Tavaly szeptemberben rád bízta a MÚRE, azaz a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete ügyvezető igazgatói feladatát, szervezési, gazdasági életének a vezetését. Miért vállaltad, milyen szempontok szerint fogtál ebbe a munkába?*

– Ha megbíznak valamivel, sze-

retem jól elvégezni, nem takarékosodom az idővel, és nem feltétlenül a bizonyítási vágy vezérel, sokkal inkább egy belső hajtóerő, hogy jól tegyem azt, amihez hozzáfogok. Simonffy Katalin alelnök és Szűcs László elnök felkérésére vállaltam el a MÚRE ügyvezetői feladatait. A munkakör rendkívül összetett: az adminisztratív és pénzügyi teendők mellett számos szervezési és stratégiai kérdéssel is foglalkozni kell. Már a kezdetektől sok párhuzamot láttam korábbi intézményvezetői tapasztalataimmal, különösen abban, hogy hogyan lehet meglévő értékekre építve új lehetőségeket teremteni és közösséget erősíteni. A MÚRE esetében természetesen nem egy újonnan létrejövő szervezetről van szó, hanem egy több mint harmincöt éves múltra visszatekintő, jelentős szakmai hagyományokkal rendelkező egyesületről. Az én feladatomban inkább abban áll, hogy ezt az örökséget a 21. század elvárásaihoz igazítsuk. Ennek részeként 2025 szeptemberétől elkezdtük az informatikai, adminisztratív és technikai rendszerek korszerűsítését is. Nem sejtettem, hogy ez a munka ennyire meghatározó része lesz a mindennapjaimnak, úgy is fogalmazhatnék, hogy teljesen kitöltötte az elmúlt tíz hónapomat, ugyanakkor egyetlen pillanatát sem bánom. A nehezebb időszakok is formáltak, kitartásra tanítottak, és hozzájárultak ahhoz, hogy még ma is nyitottan és kíváncsian állhassak az újabb kihívások elé. Ennek is köszönhető, hogy az életem soha nem unalmas – még ha néha jól is esne egy kis nyugalom. Idén már év elején átléptük a 400-as taglétszámot az egyesületben, újra közel kerülve a MÚRE kezdeti időszakának fénykorához. Sokan az aktív évek lezárásaként tekintenek a nyugdíjas korra, én azonban inkább egy új életszakasz lehetőségét látom benne. Számos tervem van még, olyanok, amelyekre talán eddig nem jutott elegendő idő. Egy dolgot azonban az évek során biztosan megtanultam: az ember nem a foglalkozását, a beosztását vagy a munkahelyét viszi magával, hanem mindazt, amit útközben megtanult, felépített és másoknak adott. Mindig is aktív ember voltam, és remélem, hogy az is maradok. Nem azért, mert a megélhetés kényszere erre készítet, hanem azért, mert örömet találok az alkotásban, a közösségépítésben, a tanulásban és a másokért végzett munkában. Számomra a legnagyobb ajándék az, ha a tapasztalataimat továbbadhatom, ha egy ügyet előbbre vihetek, vagy ha valakinek segítséget nyújthatok. Szakmai utam során több elismerést is kaptam, amelyekért hálás vagyok, de legalább ennyit jelentettek számomra azok a személyes találkozások, amelyek emberileg gazdagítottak. Különösen közel állnak hozzám az idősebb generációk történetei. Meghatározó élmény volt megismerni az 1956-os nemzedék tagjait, meghallgatni életútjukat, küzdelmeiket, helytállásukat és azt a tartást, amellyel végigélték életüket. Ezek a találkozások nemcsak tanítottak, hanem formáltak is. Amerikai ösztöndíjas éveim pedig megerősítettek abban, hogy bárhol is éljek a világban, ugyanazok az értékek vezetnek: a hit, a közösség szolgálat, a kíváncsiság, az emberek iránti érdeklődés és a tenni akarás. Ezek azok az útravalók, amelyeket az élet minden új szakaszába magammal viszek.

Ember és állat harmóniája

A nyári hőség veszélyei

A hőmérsékleti értékek egyre gyakrabban haladják meg a 30 Celsius-fokot, ezért a felelősségteljes gazdi a saját hőszigetelésének az enyhítése mellett az állatokról sem feledkezhet meg. A vidéken élő, haszonállatokat is tartó felelősségteljes gazdák számára magától értetődő a friss, tiszta víz, az árnyékos búvóhely fontossága, a házőrzőkről egyesek mégis megfeledkeznek.

Szer Pálosy Piroska

A nyári hónapokban a kutyák energiaszükséglete megváltozhat. A nagy melegben hajlamosak kevesebbet mozogni, hiszen a hőségben a megszokott séták is lerövidülhetnek. A háziállatok védelme érdekében a forró nyári napokon ajánlott legfontosabb teendőket dr. Pálosi Csaba állatorvos, a Noé Bárkája kisállatklinika vezetője ismertette. A szakember elsősorban a víz utánpótlásának fontosságát jelezte, mint mondta, kánikula idején figyelni kell, illetve nem árt több tálkát is megtölteni friss vízzel, hogy ha elfogy vagy felborul, akkor se szomjazzon a kutya vagy a macska, de az önitató beszerzése is indokolt lehet. Fontos a vizes tálakat rendszeresen újratölteni, mivel a dehidratáció gyorsan kialakulhat, különösen, ha a kutya sok időt tölt a szabadban. Az intenzív mozgásra ösztönzött kutyák esetében fennáll a hóguta veszélye, akárcsak az idős, szívbeteg kutyáknál. A hóguta nemcsak a déli kánikulában jelentkezhet, hanem egy forró nyári nap végén is, amikor még 30 C° körüli a hőmérséklet. Ilyenkor rendkívül megterhelő az állat számára, ha játékkal mozgásra készítik, vagy kerékpár után kötve futtatják. A sétát is a kora reggeli és esti órákra ajánlott időzíteni, így elkerülhető, hogy a talppárnájuk megégjen a forró aszfalton. Ezt megelőzendő érde-

mes mancsvédő krémet használni, sétáltatás előtt pedig meg lehet vizezni a fejüket.

Fontos, hogy az étrendjük is megfelelően igazodjon a körülményekhez, mivel kevesebb energiafelhasználás mellett kevesebb kalóriára van szükségük a szervezetüknek. Az ételadag csökkentése mellett nyáron a táplálék emészthetőségére is érdemes figyelni, és előnyben részesíteni a könnyen emészthető ételeket. Nem minden kutya egyformán érzékeny a melege. Az idősebb kutyák szervezete nehezebben alkalmazkodik a hőmérséklet-változásokhoz, ezért étrendjük és nyári elhelyezésük több gondoskodást igényel. Az öregedéssel együtt járó egészségi problémák (mint az ízületi gyulladás vagy a szívbetegségek) fokozhatják a hőérzékenységet. A mopszok, bulldogok és más rövid orrú fajták nehezebben hűtik magukat, így különösen érzékenyek a hőre, hajlamosabbak a légzési problémákra, ami még súlyosabbá teheti a hőség hatásait.

– Milyen tünetek jelzik a hógutát, és mi a teendő, ha felmerül a hóguta gyanúja?

– Ha a kutya gyorsan liheg, pupillái tágra nyíltak, a nyála megvastagodott, nyelve vöröseslilás; a hányás, szédéltség, hasmenés, kóma is hógutára utalhat, amely sürgősségi eset. Ha fennáll a gyanú, azonnal le kell hűteni a kutyát, és állatorvoshoz kell vinni. Le lehet locsolni vagy betenni nem túl hideg vízbe, esetleg légkondicionált helyiségbe vinni, a fejére, nyakára, hasára és lábai közé nedves törülközőt helyezni. Amikor az állat testhőmérséklete csökken, abba kell hagyni a hűtést, mivel a túl drasztikus hűtéstől más problémák is kialakulhatnak, viszont tilos az állatot jeges vízbe meríteni vagy jéggel hűteni. A kutyát állatorvosi ellenőrzés alatt kell tartani a sokk, veseelégtelenség, szívrendellenesség, légzési nehézség elkerülése és vér-

rög kialakulásának megakadályozása végett, és ha állapotát sikerül stabilizálni, további kezelésekre van szükség.

A napon parkoló autó belsejében akár 60-90 °C-os hőmérséklet is lehet. A kissé lehűtött ablak sem biztosít elég szellőzést, a kutya a kánikulában néhány perc alatt hőségütést kap, akár 5-10 perc alatt is végzetes hőterhelés érheti. Mivel izzadni nem képes, és a lihegésével történő hővesztés nem mindig elegendő, a szövetekben található fehérje kicsapódása miatt az élete menthetetlenné

Fotó: Tamás Csaba

válk. Ha autóban kutyát, macskát látunk bezárva, azonnal értesíteni kell az állatvédőket vagy az állatrendőrséget. Állattal utazva ajánlott rendszeresen megállni, hogy inni és üríteni tudjon. A hőség és kánikula idején felélő állatbaráthoz méltó, ha van nálunk eldobható műanyag tányér és víz olyan esetre,

ha szomjazó kóbor állat bukkanna fel, friss vizet lehet neki önteni. Bár a hosszú szőrzet védi a bőrt a naptól, a szellőzést akadályozza. Megtörténhet, hogy a bunda alatt a bőr begyullad, elfertőződik, a vakaródzás pedig tovább ronthat a helyzeten. Sok kutya a fejét rázza, és emiatt apró sebek jelennek meg a füle hegyén is, a kikapart sebeket beköphetik legyek, ezért használni kell a rovarirtó szereket, ugyanakkor a dús, hosszú szőrű kutyákat nyáron érdemes nyírni és gyakrabban fűrésztetni. A toklászkokra is folyamatosan figyelni kell, mert ezek mélyen befúródhatnak az állat bőre alá, és csúnyán elfertőződhetnek. A kullancsok a nyári hőségben kevésbé támadnak, előtérbe kerülnek viszont a bolhák, éppen ezért gyakrabban kell bolhairtót alkalmazni.

Süni, madár, rágcsáló...

A nyári kánikula komoly veszélyt jelent a sündisznókra is. A szárazság miatt nehezebben találunk táplálékot és vizet, a tűző nap pedig könnyen hőségütést okozhat. A kiszáradást és a túlmelegedést, ha van rá lehetőség, a kert folyamatos locsolásával, vizes tálak kihelyezésével előzhetjük meg. A madarak is könnyen hőségütést kaphatnak, mivel a testülyukhoz képest viszonylag nagy a testfelületük, és a testhőmérsékletük is magas. A kalitkát árnyékos, jól szellőző, de nem huzatos helyen kell tartani, legyen a madár előtt friss víz és fürdési lehetőség is. A természetben élő madarak is nehezebben viselik a hőséget, ha nincs a közelben vízforrás, ezért ajánlott itatót biztosítani számukra. A házikedvencként tartott rágcsálók számára életveszélyes, ha levegőtlen, fűlelt helyiségben tartják, vagy ha közvetlen napsütés éri őket, mivel ők is hőségütést kaphatnak. Az akvárium víz hőmérsékletére is figyelni kell, hűteni úgy, hogy a víz felét hűvösebbre, de nem jég hidegre cserélni. A díszhalak, teknősök számára érdemes állott vizet használni. Az oxigénellátásra is figyelni kell, a levegőztető és a víz-tisztító rendszer működését pedig rendszeresen ajánlott ellenőrizni.

1.		TOLVAJFÉLE	... L. POUND (AMERIKAI ÍRÓ)	FOLYÓ (SPANYOL)	NÉMET SZEMÉLY-NEVMÁS	PERU FŐVÁROSA	ZOKOG USA-TAGÁLLAM	ÓRÓMAI POLITIKUS (MARCUS PORCIUS)	KÉZZEL JELEZ	RÓMAI HAT	DUGI ... (HORVÁT SZIGET)	FÖLÉ ... FAKAD (ÉNEKELNI KEZD)	FÜSTKÖD (ANGOL)	ARESZ PÁRATLAN!	KOSZTOLÁNYI MŰZSÁJA	RÓMAI 1550
S																B
	KÖZEL-KELETI ÁLLAM						... EKBERG (SZÍNÉSZNŐ) TARTOZÁSA VAN					A KÖZELÉBE HOLD (LATIN)				
	GOTOVAC HŐSE HATBÓL KETTŐ!				ANNAK OKÁN KÉSZ MEG-KÜZDENI					ÚJSÁGCIK-KET KIVAGÓ AZON A HELYEN FEJLŐDIK					KILO (RÖV.) ANGOL HELYESLÉS	
2.	V	ÍRÁSBAN RÖGZÍTETT	POSZTÓ-FÉLE TOLERÁL		FELTALÁLÓ (KALMÁN) MADRIDI KÉPTÁR				KÖRZET (OROSZ) IDEGEN IRÉN					KUKAC SOKSZÍNŰ		
ÓH, ÉLETEK ... (ADY VERSE)				LUDOLF SZÁMA	IGE-VÉGZŐDÉS	...IPSO (ÖN-MAGÁTÓL) TEGNAP UTÁN		KORRÓVID-TÉS OLASZ SZERELEM			TANK-BELSŐ! A HÉLIUM VEGYJELE		KÍNAI PÉNZ ÉS SÜLY-EGYSÉG ZOKOG			
PÁRATLAN GYEPLO!			PANASZ AZ ALUMÍNIUM VEGYJELE			IDEGEN NŐI NÉV NAGYON OLCSSÓ						MENY-ASSZONY NŐI NÉV (OKT. 15.)			PÁRATLAN SZÉPI FRANCIA ARANY	
AZ UTOLSÓ MAGYAR KIRÁLYNÉ			FEJFEDŐ RAGAD			CSAVAR RÉSE SZIMPATI-KUS						SZELLEMI ALKOTÓ PARTITÚRA				EGYESI KORTYOLNI-VALÓ
BOMLOTT ELMÉJŰ				DECILITER SKÁLA-KEZDET		DEDÓBAN DOLGOZIK LYUKAS SÁLI!					TELEK-VÉGI JEGYZETEL		MALÁJ TÖR SZLÁV IGEN			
... ES SALAAM (TANZÁNIAI VÁROS)			ÁLLAMI ILLETÉK ATTÓL KEZDVE		BOLT, ÜZLET (ANGOL) A KATÓD PÁRJA					HIVATALI MUNKAHELY NÉPES ÁZSI-AI ÁLLAM					MAGAD LÁB (ANGOL)	
HANT SZÉLEI SKÁLA-HANG			BECÉZETT BÁCSI REG ÉS ... (ARANY J.)		EGYEDÜL (ANGOL) MÁS NÉVEN				GÖRÖG SZIGET MV-HELYI TETŐ					TÉRELVÁ-LASZTÓ SPANYOL FÓNEMES		
		...HOFFMANN (ÍRÓ, ZENÉSZ) R. ALTMAN FILMJE		BANK-BETÉTI FELÉNK		NDK MOTOR-MÁRKA V. KÖZELI (ANGOL)		TÉLI SPORT KÉSŐRE			A TESZT VÉGE! USA-TAGÁLLAM			FUTBALL-CSEMEGE USA-ÍRÓ (EDGAR ALLAN)		ELEMEL
TAMÁS EL-NÉMULTI			FILMSZTÁR (ALAIN) FOGARAS FOLYÓJA			LOPAKODÓ AFRIKAI ANTILOP						KICSI HAMU (ANGOL)				A SZÉN VEGYJELE GYŐRI SPORTKLUB
KATONAI TÖMB			MEREVEN VISELKEDIK VÉDELMEZ				NEBRASKAI VÁROS OLASZ NEVELŐ						USA-ÍRÓNÓ (JOYCE C.) A TANTÁL VEGYJELE			
SZÉKELY IS			HUSZÁR-PARANCS OLASZ AUTÓJEL			FÜR ... (SZÍNÉSZNŐ) ÁSÍTÓ HANG					TERMÉSZET-FÖLÖTTI LÉNY A KÉN VEGYJ.				ÁLLÓVÍZ FÉLIG!	
L.N.J.	K												PÁRIZSI DIVATCÉG			

Június 18-i rejtélyünk megfejtése: **Légy udvarias mindenkire, barátságos sokhoz, bizalmas kevéshez.**

Hoki-vb Marosvásárhelyen?

Bálint Zsombor

Megpályázza a 2027-es divízió 1/B jégkorong-világbajnokság megrendezését a Román Jégkorongszövetség – közölte Nagy Attila főderációelnök, a mérkőzések helyszínéül pedig jó eséllyel Marosvásárhely jöhet szóba.

Mint ismeretes, a sportágban a világbajnoksági rendszerben értékcsoportok szerint játszanak, a legjobbak a 16 csapatos elitben szerepelnek, ahonnan az utolsó két csapat kiesik, a következő évben a helyüket a divízió 1/A-ban játszó hatszoros torna két legjobbja veszi át. Innen is kiesik az utolsó helyen végző válogatott, és helyébe a divízió 1/B-ben szereplő legjobb csapat lép. Összesen négy divízió létezik, A és B értékcsoportokkal. A jövő évi, általában április végén, május elején rendezett divízió 1/B-ben Románia, Hollandia, Spanyolország, Kína, Japán és Dél-Korea vesz részt, a rendezés jogát az egyikük kaphatja. Mivel az idén Kína volt a helyszín, jövőre nagy valószínűséggel Európa következik.

Románia számára adut képez a tavaly Sepsiszentgyörgyön rendezett divízió 1/A

torna sikeres lebonyolítása, amelyről minden vendég csak felsőfokon beszélt. A csapat egyébként akkor esett ki az 1/B-be, idén Kínában nem sikerült kiharcolnia a visszajutást, de a jövő évi szervezéssel az lenne a cél, hogy újra az elit kapuját képező divízió 1/A-ba juthasson. A Sepsiszentgyörgy Aréna ismételt átalakítása jégcsarnokká a költségek és egyéb logisztikai akadályok miatt nem opció, a sepsiszentgyörgyi új jégcsarnok pedig addig nem készül el. Brassóban és Kézdivásárhelyen ifjúsági olimpiái hetet rendeznek, Csíkszeredében pedig a Vákár Lajos műjégpálya alapos felújításra szorul.

Marosvásárhely aduja, hogy a várhatóan októberben átadandó ligeti jégcsarnok a legkorszerűbb felszereléssel rendelkezik majd, magának a városnak megfelelő szálláshelyei és nemzetközi repülőtér van. Továbbá a szövetség nem titkolt célja, hogy a sportágat olyan helyszíneken is népszerűsítse, ahol a széles nagyközönség körében kevésbé ismert.

A szövetségi elnök azt sem titkolta, hogy sokat nyom majd a latban, hogy milyen támogatásra számíthat a helyhatóságok részéről, hiszen ez rengeteget segíthet a szervezésben, vagy éppen elkerülhető, akadályozhatja azt.

Egyesítik a divíziókat a 2027–2028-as szezonról

A 2027–2028-as szezonról összevonják az I/A és I/B divíziót a Nemzetközi Jégkorongszövetség (IIHF) döntése értelmében, így egységes másodosztály jön létre. Az új rendszerben a csapatokat négy csoportba osztják, amelyek két helyszínen zajló tornákon mérkőznek meg egymással, de nem a saját, hanem a másik csoport tagjai ellen játszanak (az A csoport tagjai a B jelű tagjaival, a C-be sorolt együttesek a D jelűekkel). Valamennyi válogatottnak három-három mérkőzése lesz, az eredmények alapján rangsor készül, majd ezek szerint keresztelőöntők (A1-A2, B1-B2, C1-C2, D1-D2) és helyosztók döntik el a feljutást és a kiesést. A leggyengébben szereplő válogatott a II/A divízióba esik vissza. (F.A.)

Fotó: a Román Jégkorongszövetség közösségi oldala

Zsilvásárhelyen kezd a kézilabdacsapat

Idegenben kezdi a 2026–2027-es szezon Marosvásárhely női kézilabdacsapata, derült ki, miután a sportági szövetség elkészítette az élvonalbeli bajnokságok menetrendjét. A sorsolást a főderáció új elnöke, Bogdan Voina végezte el.

A női élvonal 14 csapattal indul, a marosvásárhelyi városi sportklub az első fordulóban Zsilvásárhelyen lép pályára. A nyitófordulóban több rangadót is rendeznek, többek között a Rapid Bukarest és a CSM Bukarest összecsapását, míg a férfiaknál a Dinamo Bukarest és a CSM Konstanca találkozóját. A férfiaknál amúgy csak 13 együttes szerepel a mezőnyben, mivel a CSM Sepsiszentgyörgy visszalépett a bajnokságból.

Az első forduló párosításai:

* nők: SCM Râmnicu Vâlcea – CS Minaur Nagybánya, CS HC Zilah – CSM Corona Brassó, CS Gloria Beszterce – CSM Jászvásár 2020, SCM Universitatea Craiova – CSM Slatina, CS Rapid Bukarest – CSM Bukarest, CSU Știința Bukarest – HC Dunărea Brăila, CSM Zsilvásárhely – CSM Marosvásárhely;

* férfiak: CS Dinamo Bukarest – CSM Konstanca, CSM Vaslui – SCM Politehnica Temesvár, CSO Teutonii Vidombák – CS Minaur Nagybánya, ACS HC Bodzavásár 2012 – AHC Potaissa Torda, CS Medgidia – CSU Kolozsvár, CSA Steaua Bukarest – CSM Bukarest; a CSU Suceava áll.

A szezon várhatóan augusztus végén rajtol a nőknél és szeptember elején a férfiaknál.

Chema Rodríguez: csalódott, de elfogadja

Chema Rodríguez csalódott, de elfogadta a döntést, hogy távoznia kell a magyar férfikézilabda-válogatott szövetségi kapitányi posztjáról.

Az M4 Sportnak nyilatkozva a szakember hangsúlyozta: hálás a lehetőségért, és nehéz szívvel búcsúzik a csapattól. Elmondta, eredetileg a 2028-as olimpiáig tervezett a válogatott élén dolgozni. Visszatekintve kiemelte, hogy a 2024-es Európa-bajnoki ötödik hely és a csapat fejlődése pozitív időszak volt.

A jövőjével kapcsolatban jelezte, hogy vannak ajánlatai, de egyelőre Magyarországon marad a családjával.

Ronaldo és Modric napja: rekord és jubileumi győzelem a vb-n

A labdarúgó-világbajnokság K és L csoportjának 2. fordulójában több válogatott is jelentős lépést tett a továbbjutás felé, Kolumbia pedig biztosította is a helyét a legjobb 32 között, míg Portugália magabiztos játékkal erősítette meg esélyeit. A játéknapon Ronaldo rekordja és Modric jubileuma emelkedett ki. Összefoglaló.

K csoport:

* Portugália – Üzbegisztán 5-0 (3-0)

A portugál válogatott magabiztosan, végig fölényben játszott, és már az első féldőben eldöntötte a mérkőzést. Cristiano Ronaldo történelmi mérföldkövet ért el: a duplájával immár hatodik világbajnokságán is eredményes volt, ezzel egyedülálló rekordot állított fel. A portugálok szép akciógölköket szereztek, egy öngólt kihasználva pedig tovább növelték előnyüket, közben az üzbégek is betaláltak, de a VAR szerint szabálytalanul. A végeredmény biztos portugál siker

A következő napok programja

Június 25., csütörtök:

- * 1.00 óra: Marokkó – Haiti (C csoport)
- * 1.00 óra: Skócia – Brazília (C csoport)
- * 4.00 óra: Dél-Afrika – Dél-Korea (A csoport)
- * 4.00 óra: Csehország – Mexikó (A csoport)
- * 23.00 óra: Curacao – Elefántcsontpart (E csoport)
- * 23.00 óra: Ecuador – Németország (E csoport)

Június 26., péntek:

- * 2.00 óra: Tunézia – Hollandia (F csoport)
- * 2.00 óra: Japán – Svédország (F csoport)
- * 5.00 óra: Törökország – Egyesült Államok (D csoport)
- * 5.00 óra: Paraguay – Ausztrália (D csoport)
- * 22.00 óra: Norvégia – Franciaország (I csoport)
- * 22.00 óra: Szenegál – Irak (I csoport)

lett, amellyel a csapat megerősítette továbbjutási esélyeit, míg a vb-újonc Üzbegisztán pont nélkül áll a csoport utolsó helyén.

* Kolumbia – Kongói DK 1-0 (0-0)

Rendkívül szoros mérkőzést játszott a két csapat, amelyek végén a dél-amerikaiak örülhettek, sikerükkel ugyanis biztosították a helyüket a legjobb 32 között. Kolumbia már az első féldőben nagy nyomást gyakorolt a riválisra, de a kongói kapus bravúrjai és egy les miatt érvénytelenített gól is nehezítette a csapat dolgát. A második játékrészben visszacsúszott az iram, végül egy szerencsésen megpattanó lövés döntötte el a mérkőzést. A hajrában az afrikaiak próbáltak egyenlítőzni, de Kolumbia stabil védekezéssel megőrizte minimális előnyét.

L csoport:

* Anglia – Ghána 0-0

Az angol válogatott végig jelentős mezőnyfölényben futballozott, de a ghánaiak fegyelmezett, szervezett játéka miatt nem tudta feltörni az afrikai csapat védelmét. A találkozó inkább a középpályás párharckokról és a kevés helyzetéről szólt, az angolok ugyan többször próbálkoztak, de a kaput sokáig nem találták el. A hajrában több nagy lehetőség is adódott a szigetországiak előtt, de a ghánai kapus és a védelem többször is mentett, így döntetlen maradt az állás. A pontosztokodással mindkét csapat továbbra is versenyben maradt a továbbjutásért, az utolsó fordulóban derül ki, hogy ki folytatja, és ki csomagolhat.

* Panama – Horvátország 0-1 (0-0)

A 200. válogatott mérkőzésén pályára lépő Luka Modric vezérletével a horvát válogatott végig nagy mezőnyfölényben futballozva szerezte meg a győzelmet Panama ellen. A közép-amerikai együttes kontrákból veszélyesebben kezdett, és több ígéretes lehetőséget is kialakított, de a horvátok kapusa bra-

Fotó: a Seleções de Portugal közösségi oldala

vúrokkal meccsben tartotta csapatát. A fordulást követően a frissítésként beállt Budimir góljával tört meg a gólcsend, amire válaszul Panama fokozta támadóerejét, de az egyenlítés elmaradt. A horvátok így fontos három pontot szereztek, míg Panama továbbra is pont nélkül áll a csoportban.

Június 25. és 28. között kerül sor a 29. Marosvásárhelyi Napokra. Az események fő helyszínei a Marosvásárhelyi vár, Győzelem tér, Színháztér és a George Enescu utca, emellett a Kultúrpalotában, a Nyári Színházban és a Rózsák terén is számos program várja az érdeklődőket.

Június 26–28. között a várudvarban 10:00 és 18:00 óra között gyermekfoglalkozásokkal készülünk: arcfestés, ugrálóvár, trambulin és még sok más élmény várja a kicsiket.

Június 25., csütörtöki program

MAROSVÁSÁRHELYI VÁR

A VÁRSZÍNPADON
19:00 – Rendkívüli koncert a MOGYTTE Zenekarának előadásában
20:15 – Alina Manole & Band
21:00 – Re-born táncsoport

SZABÓK BÁSTYÁJA
16:00 – Felolvasószínház: Eugen Ionescu „A lecke” című műve – a Lórántffy Zsuzsanna Egyesület szervezésében.

A FŐTÉREN

NYÁRI SZÍNHÁZ
19:00 – Operett, régi slágerek és humoros jelenetek

ÓRATORONY – KÖZIGAZGATÁSI PALOTA
21:00 – Koncert az Óratoronyból

Június 26., pénteki program:

MAROSVÁSÁRHELYI VÁR

HÁZASSÁGKÖTŐ TEREM
10:00 – Aranylakodalom
Az 50. házassági évfordulójukat ünneplő házaspárok köszöntése.

A VÁRSZÍNPADON
16:30 – A maroskeresztúri Datina Néptáncsoport előadása
17:00 – Laci Csárda Zenekar
18:00 – Mircea Rusu Band
19:00 – Rius and the Band
19:50 – Aura Șova & Band
20:35 – Ioana Ignat
21:20 – Red Parlament
22:05 – Keresztes Ildikó és Jakab Csaba

SZABÓK BÁSTYÁJA
17:00 – Verseszt: „Poetry Stage”
19:30 – „The Culture Node – Dana Pancu – A színészet az MI korában”

A FŐTÉREN

RÓZSÁK TERE
10:00–10:45 – A Nemzeti Zászló Napja
Urunk Mennybemenetele Ortodox Katedrális, Ávrám Iancu szobra mellett
15:00 – 22:00 Kézművesvásár
Több mint 90 hagyományörző és kézműves Maros megyéből és a környező megyékből

KULTÚRPALOTA
15:00 – Hivatalos találkozó a testvérvárosok küldöttségeivel – Bulgáriából, Franciaországból, a Moldóval Köztársaságból, Szerbiából, Ukrajnából és Magyarországról érkeznek küldöttségek. Együtt a Marosvásárhely és Zalaegerszeg közötti testvérvárosi kapcsolat 30. évfordulóját is ünneplik.

SZÍNHÁZTÉR
15:00–23:00 – Borsétány
Képviselteti magát: 8 borászat, 1 pálinkafőzde, 1 kézműves sajt készítő

17:00 – Ábrám Tibor
17:30 – Dobos Carmen
18:00 – Corax
18:30 – Iasomia
19:00 – Fără Zahăr

GYŐZELEM TÉR NAGYSZÍNPAD

20:00 – Blahalouisiana
21:20 – Alina Eremia

GEORGE ENESCU UTCA
Enescu Chill Zone
Brâncoveanu Tasting Night
A hétvégét a péntek esti Brâncoveanu-kóstolóval, nyári italokkal, finom falatokkal és DJ fellépőkkel indítjuk az Enescu utcában.

Zenei program:
18:00–20:30 | Edo
20:30–23:00 | Karak

Június 27., szombati program:

MAROSVÁSÁRHELYI VÁR

A VÁRSZÍNPADON

15:00 – Marosi Fényecskék Néptáncgyűttes
15:10 – Sopterean
15:30 – Maros Művészgyűttes (magyar tagozat)
16:30 – Marosi Fényecskék Néptáncgyűttes
16:40 – Maros Művészgyűttes (román tagozat)
17:40 – Mihaela és Ciprian Istrate
18:10 – Mel Amour
19:00 – Lady & The Tramps
19:30 – Bronx zenekar
20:00 – Odyssey
20:45 – Iarmarock DP
21:30 – Taxi
22:20 – Prometeu – tűzshow a Taxi után

SZABÓK BÁSTYÁJA
23:00 – „A Scena színház 25 éves jubileuma & MedievArtFest ünnepe”

A FŐTÉREN

SZÍNHÁZTÉR
15:00–23:00 – Borsétány
Képviselteti magát: 8 borászat, 1 pálinkafőzde, 1 kézműves sajt készítő

15:30 – Marian Suci
16:00 – Branea Anca
16:30 – Puka Károly és zenekara
17:30 – Costi Dumitrașcu & Andreas Aron
18:30 – Ducu Bertzi

GYŐZELEM TÉR NAGYSZÍNPAD

20:00 – Șuie Paparude
21:00 – Follow The Flow (HU)

KULTÚRPALOTA – KISTEREM
11:00–14:00 – Czako-féle Szanatórium vendégkönyvének könyvbemutatója
A kötet a két világháború közötti Marosvásárhelyt idézi meg, amikor a város jelentős egészségügyi, kulturális és szellemi központnak számított. A dr. Czako József által vezetett Czako Szanatórium korának egyik legmodernebb egészségügyi intézménye volt, és hozzájárult ahhoz, hogy Marosvásárhely neve az ország határain túl is ismertté váljon. A könyv lapjai emellett a kulturális és lelki élet kiemelkedő személyiségeinek bejegyzéseit is megőrizték, így ma egy különleges korszak és egy rendkívüli közösség emlékeit tárják az olvasó elé.

GEORGE ENESCU UTCA
Enescu Chill Zone

Transylvanian Brunch Street
Szombaton 09:00 és 16:00 között az Enescu utca az erdélyi brunch térére alakul: a helyi gasztronómiából merített fogásokkal, minőségi alapanyagokkal.
A nap folyamán a gyerekeket külön sarok várja játékokkal és kreatív tevékenységekkel.

Program:
09:00–16:00 | Transylvanian Brunch Street
09:00–16:00 | Gyereksarok játékokkal és kreatív tevékenységekkel
19:00–23:00 | Detour

Június 28., vasárnapi program:

MAROSVÁSÁRHELYI VÁR

A VÁRSZÍNPADON
15:30 – Răzvan Pop
15:50 – Costi Dumitru
16:20 – Boróka Néptáncgyűttes (tánc és magyar nyelvű előadók)
16:50 – Cristi Țăran
17:10 – Leontina Pop
17:30 – Kilyén Ilka és Rițiu Krisztina – népzene
18:00 – Ina Todoran és Ovidiu Furnea
18:20 – Molnár Joci & The Vagabonds
19:10 – Koszika & Band
20:00 – Om la Lună
20:50 – Bosquito
21:40 – Lidia Buble

A FŐTÉREN

KULTÚRPALOTA – TÜKÖRTEREM
11:00 – A Díszpolgári címek átadási ünnepsége
KULTÚRPALOTA – NAGYTEREM
18:00 – Színházi előadás: „Az élet egy költemény”
C.L.A. „La Steaua” Egyesület szervezésében

SZÍNHÁZTÉR
15:00–23:00 – Borsétány
Képviselteti magát: 8 borászat, 1 pálinkafőzde, 1 kézműves sajt készítő

15:30 – Aven Amentza
16:00 – Ana Maria Galea – gyermekműsor
16:40 – Ana Maria Galea
17:20 – Gențiana & Band
18:00 – Favorite Cover Band (Jakab Csaba)

GYŐZELEM TÉR – NAGYSZÍNPAD

20:00 – Kökény Attila és Rakonczai Viktor (HU)
21:30 – Voltaj
23:00 – Tűzijáték

GEORGE ENESCU UTCA
Enescu Chill Zone
Transylvanian Brunch Street
Vasárnap is megőrizzük a gasztronómiai hangulatot, és folytatjuk a Transylvanian Brunch Streetet, szintén 09:00 és 16:00 között. Délben kávékóstolóra hívjuk Önöket az 112 Coffee legújabb kávéival. Bemutatunk néhány új ízt: és a kávék mögötti történetet. Vasárnap is lesz gyereksarok játékokkal és kreatív tevékenységekkel.

Program:
09:00–16:00 | Transylvanian Brunch Street
09:00–16:00 | Gyereksarok játékokkal és kreatív tevékenységekkel
12:00 | 112 Különleges kávékóstoló
19:00–23:00 | Dr. Panda

RÓZSÁK TERE
Kézművesvásár – Több mint 80 népi mesterember és kézműves Maros megyéből és a szomszédos megyékből

A RENDEZVÉNY TELJES IDŐTARTAMA ALATT

MAROSVÁSÁRHELYI VÁR
Koncertek | Gyerekprogramok | Szabadidős tevékenységek | Gasztronómia és kikapcsolódás

BORSÉTÁNY – SZÍNHÁZTÉR
Hagyományos termékek | Akusztikus és folk koncertek

KÉZMŰVESVÁSÁR – RÓZSÁK TERE
Több mint 90 kiállító | Kézműves és hagyományos termékek

ENESCU CHILL ZONE
Kikapcsolódás | Közösségi élet | Városi hangulat és szabadidős tevékenységek

A szervezők fenntartják a program és a műsorváltoztatás jogát.

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖKI KABINET

A Románia az iskolákért program kivitelezése Maros megyében

A *Románia az iskolákért program* Maros megyében, 2026 májusában történő kivitelezésére vonatkozóan a közönség tudomására hozzuk, hogy mind a Maros Megyei Tanács szintjén, mind a helyi szinten szerződést kötött közigazgatási területi egységek esetében a tej, a tejtermékek, a péktermékek és az alma szétosztása az oktatási egységek kedvezményezettjeinek a részére normális körülmények között valósult meg.

A Maros Megyei Tanács
sajtóirodája

A hirdetési rovatban megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

OLCSÓN eladók 30, 20, 10, 7 vedres hordók pótdongákkal. Tel 0743-548-101. (sz.)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk
MOLDOVÁN SÁNDORRA
a drága férjre, édesapára, nagytatára halálának első évfordulóján.

Isten nyugtassa békében!

A gyászoló család. (28564)

HÍRADÓ
minden hétköznap
19:00, 20:30, 22:30
ETV ERDÉLY TV

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Rendőrség - 0265/202-305	- 0265/250-120	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	- 0265/215-119
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Dora Optics - 0733-553-976	- 0744-282-710
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- 0733-553-976	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Prefektúra - 0265/266-801	• DIGI - 0365/400-401	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442	- 0365/400-404	- koszorúk - 0745-606-269
- 0265/262-907	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929	- halottszállítás - 0758-047-604
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	- vidék - 0265/929	
• Procardia Egészségügyi Központ	• Delgaz Grid - 0265/200-928	
- Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087	- 0800/800 928	
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702	
	- közönségszolgálat - 0265/208-888	
	- központ - 0265/208-800	
	- 08008 208-888	
	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.

Várjuk jelentkezését
a 0265/268-854-es
telefonon.

<https://mentorkonyvek.ro/>

mk A
Mentor Könyvek **TRANSZILVANIZMUS
TABUK NÉLKÜL**

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely

Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

**RADIO
KOKO
ONLINE STREAMING**

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

- Szemészet
- Gasztroenterológia
- Kardiológia
- Fül-orr-gégészet
- Érsebészet
- Tüdőgyógyászat
- Plasztikai sebészet

SPITAL DORA OPTICS

www.doraoptics.ro 0771 195 340

SÍREMLÉK AKCIÓ

-40%
KEDVEZMÉNNYEL

Minőségi gránit síremlékek

5 990 RON
kezdőáron

AKCIÓNK **JÚNIUS 30-IG**
ÉRVÉNYES!

Nyárádtő, Fő út, 446/B
(közel a sörgyárhoz)

Tel: 0265-328663, 0738-795191

Gyors műszaki vizsga, fejfájás nélkül.

VALÓSZÍNŰLEG A KÖRNYÉK LEGELŐNYÖSEBB AJÁNLATA

Foglaljon időpontot a WWW.TRANSPORTLOCAL.RO weboldalon.

BÓNUSZ
KÜLSŐ MOSÁS

CITP
TRANSPORT LOCAL
Târgu Mureș • Marosvásárhely
KÖZSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT

